National Library of Canada
Collection Development Branch.
National Library
Bibliothèque Nationale
Ottawa, Ont.
FEB 3 1984
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX
Order sect

B103 C/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 3 (1768) 1984 | NELJAPÄEVAL 19. JAANUARIL – THURSDAY, JANUARY 19 | XXXV aastakäik

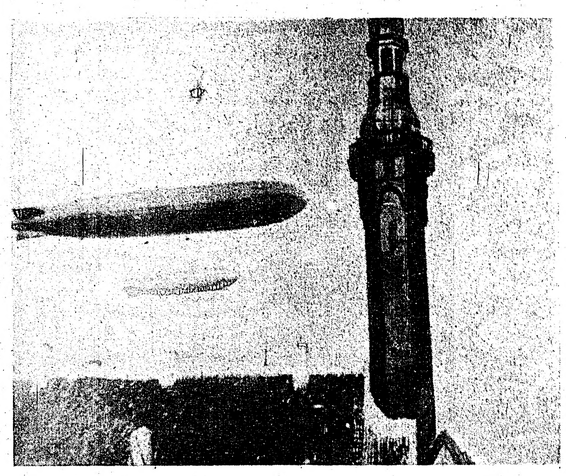

Tsepeliin Tallinna kohal poolsada aastat tagasi oli suursündmuseks, mida paljud veel mäletavad. Piltpostkaardil, mis 30. augustil 1932 Tallinnast saadetud New Yorki, on haruldane foto õhulaevast kooc Raekoja torniga esiplaanil. Terasel vaatamisel leiame taevalaotuselt veel teise tsepeliini, mis seab meid omapärase mõistatuse ette. — Lähemalt õhulaevadest ja teistest aerostaatidest loeme käesolevac lehes algavast K. Utsali seerijakirjutisest.

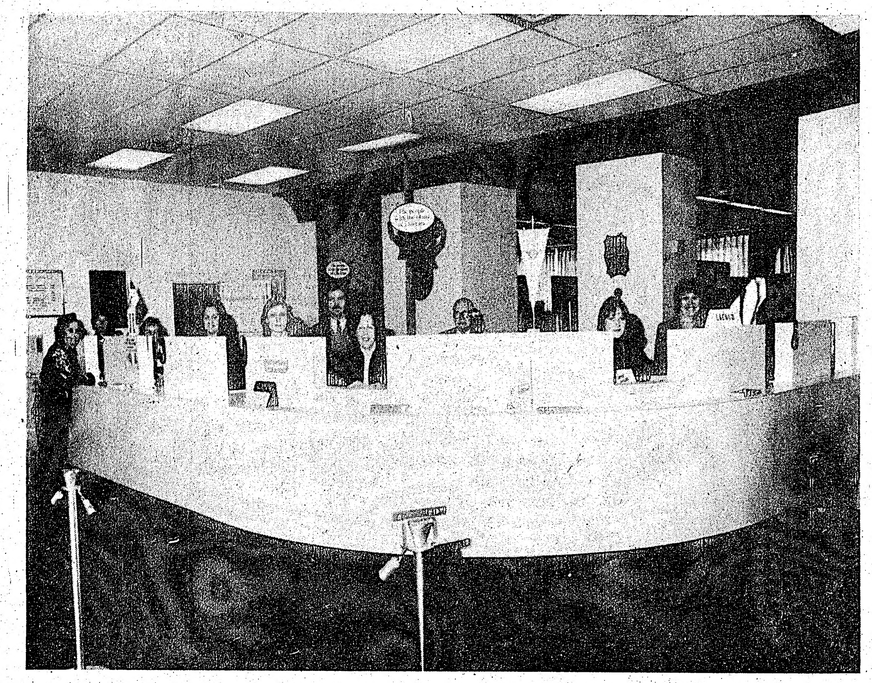

Toronto Eesti Ühispanga operatsioonisaal ja osa ametkonda. Vasakult — A. Nassar, L. Jakobson, H. Haarmann, L. Teose, P. Kiilaspea, L. Peters, P. Naaber, T. Tammisto, E. Tallmeister. Foto — O. Haamer

Toronto Eesti Ühispanga 30. tegevusaasta lõppes ülejäägiga

— Minnes vastu Toronto Eesti Ühispanga 30. aastapäevale võib rõõmustavalt teatada, et oleme möödunud tegevusaastal saanud katta üldisest majanduslikust tagasiminekust ja kõrgetest intressidest eelmistel aastatel tekkinud puudujäägi $479.000 ja panga jooksev tegevusaasta lõpeb üle $15.000-lise ülejäägiga, ütles panga esimees W. Noolandi ajakirjandusele antud jutuajamisel. Seda märkides avaldas ta tänu ja tunnustust panga arvukale liikmeskonnale, kes rasketel aastatel ei kaotanud usaldust oma rahaasutise vastu ja nii sai pank majanduslikult paremaks möödunud aastaga oma puudujäägi katta ja tegevusaasta lõpetada ülejäägiga.

Ühispanga 30. aastapäeva puhul antud jutuajamisel andis esimees W. Noolandi kokkuvõtliku ülevaate panga arengust 30 aasta jooksul ja praeguseks ajaks saavutatud tugevast majanduslikust positsioonist. Jutuajamisel viibisid panga laekur A. Kütt, abilaekur E. Runge ja panga juhataja Linnu Peters.

KIIRE ARENG

Esimees ja panga juhataja märkisid, et eestlaste ühispanga asutamise idee tõstis üles H. Tanner 1952. suvel Niagara Falls'is peetud eesti ühistegelaste kokkutulekul ja mõte sai teoks 17. septembril 1953 Vana-Andrese kiriku ruumes peetud kõnekoosolekul, kus A. Ekbaum esines ettekandega ja tegi ettepaneku Toronto Eesti Ühispanga asutamiseks. Panga asutamise ürikule (charterile) kirjutasid alla 28 koosolekust osavõtjat, kelledest pooled on vahepeal juba surnud. Panga asutamise ürikust nähtub, et Ühispanga asutajaiks olid järgmised isikud: A. Ekbaum (†), H. Tanner (†), U. Mällo, G. Orav (†), O. Puhm, V. Leius, L. Kolk, A. Kala (†), J. Säägi, A. Sprenk (†), E. Peetsu (†), V. Piigli, K. Eerme (†), Helene Johani (†), E. Kriisa (†), K. Orav, Ed. Riisna, Joh. Künnapuu, O. Raidlo (†), J. E. Markus (†), K. Jäär (†) J. Tabur (†), A. Luitsalu (†) J. Järve (†).

Ühispanga esimene peakoosolek peeti 17. jaanuaril 1954 Vana-Andrese kiriku seltskondlikes ruumes 58 osavõtjaga. Sel koosolekul kinnitati panga põhikiri ja valiti organid. Juhatuse liikmeiks valiti A. Ekbaum, V. Ernesaks, H. Tanner, Ed. Kuutma ja Joh. Künnapuu. Krediidikomitee liikmeiks valiti G. Orav, S. Veidenbaum, H. Urm, A. Sprenk ja E. Kriisa, kelle asemele 1954. a. tuli E. Kuris. Esimese hoiusumma maksis koosolekul sisse Kaarel Jäär.

Olles vastu võetud Ontario Credit Society liikmeks 11. veebruaril 1954, alustas pank samal päeval ka tegevust. Esimene laen anti ühele kaasmaalasele $200,- suuruses. Pank töötas algul neljapäeva õhtuti Vana-Andrese kiriku ruumes ja laupäeviti „Meie Elu" ruumes. Eesti Majasse asus Ühispank 1960. a.

Missugust tõusuteed Eesti Ühispank on käinud, seda näitavad esimesed tegevusaasta (1954) ja möödunud aruandeaasta arvud. Panga äriseis oli 1954. a. $44.000 ja 1983. a. 24,5 miljonit. Liikmeid oli 1954. a. lõpul 248, 1983. a. 5200. Liikmete arv on viimastel aastatel stabiliseerunud; liikmete koosseis aga noorenenud.

Toronto Eesti Ühispank töötas vabatahtliku tööjõuga kuni 1955. a. Siis rakendati panga asjaajajana poole tööjõuga A. Peel ja 1957. aastast täistööjõuna. Edasi ütleb panga kroonika, et 1958. a. võeti pangas juurde üks ametnik, 1959. a. osteti mehaaniline arvepidamise masin, 1973. a. juba elektrooniline raamatupidamise masin ja 1980 mindi üle raali (elektroarvuti) süsteemile. Pangas töötab praegu 10 ametnikku.

KASU ÜHISKONNALE

— Tehes kokkuvõtet Toronto E. Ühispanga kaudu opereerimisest saadud kasust eesti ühiskonnale, võib öelda, et eesti ühiskond on Ühispanga kaudu võitnud umbes 2 miljonit dollarit hoiuprotsentide ja laenuintresside soodustuste arvel, ütles esimees. Vahepealsel majanduslikult raskemal ajal rakendas juhatus panga väga ettevaatlikku majandamist ja rakendab seda ka edaspidi. Kui praegune majandusliku olu-

(Järg lhk. 3)

Tallinnas süttis Niguliste uuesti, Tartus põles „Werner"

STOKHOLM (EPL) — Kodumaalt tuleb jälle uusi teateid tulekahjudest kultuurilise tähtsusega ja ajaloolistes hoonetes.

Tallinnas on näiteks Niguliste kirik mõned kuud tagasi põlenud juba teistkordselt.

Tartus lõõmas tulekahju ülikooli hoone naabruses — üldtuntud Werneri kohvik ja ülikooli raamatukauplus olid tule ohvrid.

Niguliste osas tuli teise tulekahju ajal hoone sisemuses tõrjevedelikku uputada kogu muuseumiks kohaldatava kiriku sisemus. Ei ole lähemaid teateid kahjustuste kohta, teada ei ole ka, millest uus tulekahju tekkis. Restaureerimine peale eelmist hävitust, kus torn kokku langes, oli käimas.

Rahvas oletab tahtlikku süütamist, võimatu ei ole ka hooletused ühel või teisel viisil.

ON TULEMAS:

NARVA '44

LAHINGUTE MÄLESTUSÕHTU

PÜHAPÄEVAL,
5. VEEBRUARIL, S.A.
KELL 3 P.L. EESTI MAJAS

Helmut Jaaguste sai surma tuleõnnetusel

Teisipäeval maeti Torontos spordi ja skautluse alal silmapaistvalt tegev olnud Helmut Jaaguste, kes suri tuleõnnetusel 11. jaanuaril. Ärasaatmine viimsele teekonnale toimus Vana-Andrese kirikust rohkete leinajate osavõtul.

Helmut Jaaguste oli 59-aastane ja elas koos abikaasa Evi ja kasupoja Mikk Jõgi'ga Yonge St. — Finch Ave. piirkonnas Talbot Rd. kahekordses elamus. Kolm aastat tagasi ta tegi läbi raske operatsiooni kasvaja kõrvaldamiseks, mille tagajärjel vasaku kehapoole liikumisvõime oli osaliselt takistatud. Kõndides kepi toetusel, Helmut Jaaguste jätkas oma igapäevast elu võideldes raskuste ja ebamugavustega. Ta töötas edasi joonestajana Toronto transiitsüsteemis TTC, kuhu teda sõidutas eriauto, treneeris noori võrkpallimängijaid ja suusatajaid, aitas kaasa spordiüritustel ja skautmastina skautide tegevuses.

Möödunud nädala kolmapäeva hommikul ta oli valmis minema tööle ja auto ootas, kui tundis end halvasti ja otsustas jääda päevaks koju. Abikaasa Evi, lahkus ja oli juba oma töökohal ühes all-linna pangas, kui tuli hiiobisõnum — kodu põleb!

SUITSUMÜRGITUS

Jaagustete naaber Fred Phipps oli kella 8 paigu hommikul kuulnud plahvatust ja kutsus välja tuletõrje, kes tuule ja pakasega võideldes püüdis põlevat hoonet päästa. Keldrikorral oli kolm jalga vett ja sealt leiti Helmut Jaaguste surnuna. Uurimine näitas, et tuli sai alguse elektrikorkide kastist ja süütas kütteõli gaasi. Nagu Evi Jaaguste ütles „Meie Elule" täideti õlipaak hiljuti ja ei olnud hästi suletud, nii et majas oli tunda õlilõhna. Tõenäolikult elektrisäde süütas gaasi. Tema abiakaasa, tundes suitsu lõhna, läks keldrisse vaatama ja ei pääsenud enam välja, eriti kuna ta liikumine oli takistatud. Surma põhjuseks oli suitsumürgitus. Evi Jaagustele oli abikaasa traagiline kaotamine õnnetuse läbi järjekordseks löögiks perekonnas. Mõned aastad tagasi surid ta isa, koolimees Aleksander Raudsepp ja ema Elna Raudsepp, kes oli nimekas gaiditegelane. Helmut Jaagustet jäid leiname veel poeg Olev Vancouveris, kasupoeg 28 aastane Martin Jõgi abikaasaga ja 19 aastane Mikk Jõgi.

□

Leinatalitusele Vana-Andrese kirikus esmaspäeva õhtul, mille pidas õp. Udo Petersoo, oli kogunenud hulk rahvast avaldama lugupidamist lahkunule ja kaastunnet perekonnale. Puusärgi juures hoidsid auvalved „Kalevi" vanaskautide, „Leegionäride", Toronto „Kalevi" skautlipkonna ja Eesti Spordiselts Kalevi leinalooris lippusid. Järelhüüdeid ütlesid skautmasterite koondise poolt skm Ermi Soomet, Eesti Skautide Malev Kanadas juht skm Egbert Runge, „Kalevi" skautlipkonna ja vanaskautide „Leegionäride" poolt skm Eino Kuris ja E.S.S. Kalevi esimees Taimo Ilves.

Eesti Rahvusühtsus „Veljesto" läkitus kodumaalt

Uued vastupanuliikumise grupid otsivad ühendust välismaaga — Eesti Rahvusnõukogu hoiatab provokatsiooni eest

STOKHOLM — Eesti Rahvusnõukogule, Eesti Rahvuskomiteele USA-s ja peakonsul Ernst Jaaksonile saabus kodumaalt läkitus uue vastupanuliikumise grupi poolt, kes end nimetas „Eesti Rahvusühtsus Veljestoks". Läkitusest selgub kohe, et nimel „Veljesto" ei ole midagi ühist iseseisvas Eestis teotsenud akadeemilise organisatsiooni „Veljestoga", kes ka paguluses on tegevust jätkanud.

Läkituses öeldakse, et Rahvusühtsuse liikmed loevad ennast iseseisva demokraatliku Eesti Vabariigi kodanikeks vastavalt Eesti Vabariigi põhiseaduse II peatüki paragrahv 7-le. Edasi öeldakse: „Lugedes ennast E. Vabariigi kodanikeks, kellele on peale surutud seadusevastane protektoraadi kodakondsus, mida meie ei tunnista ... kannavad Rahvusühtsuse liikmed kõiki Eesti Vabariigi Põhiseaduse alusel kinnitatud kohustusi. Eesti Rahvusühtsus ei lõpeta võitlust rahvuse vaenlastega enne taasiseseisvumist. Eesti Rahvusühtsus peab vajalikuks kasutada võitluses täiesti uusi vorme ja vahendeid ja peab tähtsamaks distsiplineeritud koondumist.

(Järg lhk. 3)

Pühapäeval, 22. jaanuaril kohe peale jumalateenistust
Peetri kirikus, 817 Mt. Pleasant Rd.

LAUDKONNAVESTLUS

koguduse naisringi korraldusel
Positiivne elustiil füüsilises aktiviteedis, elupinge käsitlemises ja massaažis
Kõnelevad pr. Leida Roosimäe, massaaž-therapist ja hr. Viktor Peters, endine „Physical Fitness" direktor Toronto Ülikoolist.
KOHVILAUD Pääse $4.00 KÕIK TERETULNUD

INTERNATIONAL CAFE

"Rahvusvaheline Kohvik"

reedel, 27. jaanuaril 1984 kell 8 õhtul
Toronto Eesti Majas
SUUPISTED — BAAR
$6.00 isik, $10.00 paar
EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

SAARLASTE KÜÜNLAPÄEVA-PIDU

toimub Eesti Maja suures saalis 4. veeb. 1984 kell 7.00 õ.
Kogume ja veedame hubase õhtu koos sõpradega.
Tantsuks V. GUSTAVSONI ORKESTER ja KÜLAPILLIMEHED
EESKAVA — BAAR — EINELAUD — LOTERII
Laudade ettetellimiseks helistada: Pilvi Niit 223-3469 õhtuti

EESTI GAIDERITE KOGU KOONDISE

TALIHARI '84

Pühapäeval, 29. jaanuaril s.a. kell 3 p.l. Eesti Maja suures saalis
EESKAVA — KOHVILAUD — LOTERII

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Milles on vahe?

Kuidas tuleb, et Kanada töötute hulk on 11,9 protsenti kogu tööliste väest ja USA-s on töötute hulk 8 protsenti? Kas ei tule arvata, et Kanada ja USA, mõlemad vabamajanduse maad, tohiksid olla suhteliselt sarnased töötajate rakendusvõimaluste poolest. Koguni on Kanada oma loodusvarade poolest jõukam lõunanaabrist, nagu mets, õlid, gaas, vesi ja kaevandused. Kusagil näikse midagi viltu olevat. Kas on see rakenduskapitali puudus või olemasoleva kapitali usaldamatus olukordade kujunemise vastu.

Võib olla vastust tuleb otsida mõlemas küsimuses. Algas see nn. kanadiseerimise protsessis, kus tekkis nõve, et võõrkapitaliga töötavad ettevõtted peavad moodustama oma juhatused pariteetlikul alusel USA ja Kanada kodanike vahel. Sellega nõudis valitsus, et USA kapitalil peab Kanadas oma silm peal olema. Võib ainult arvata, millise õhkkonna see loob majanduslikus ettevõttes, kus kindel autoriteetsus on vajalik. Kui palju selles olukorras võõrkapitali Kanadas välja tõmbus, peaks teada olema valitsusel.

Kuid samadel põhjustel muutus tagasihoidlikuks ka uue võõrkapitali juurdevool, mis varem otsis Kanadas tegevusvõimalust. Veelgi enam, valitsus asus kontrollima võõrkapitaliga asutatavate ettevõtete võimalust erilubade näol. Võõrkapitali juurdevoolule pidi see panema kindlad pidurid peale.

Kuid veelgi hullem, Kanada omakapitalil sai lõpuks valitsuse vahelesegamistest villand. Õlifirmad monteerisid oma maapuurid ja seadmed lahti, pakkisid veoautodele ja siirdusid üle piiri USA-sse. Samuti leidus ehitusfirmasid, kes siin kohvrid kokku panid ja siirdusid lõunapoole piiri. Nendega koos läks kapital ja siia jäid töötatöölised.

Juba see mõjus ka teiste ettevõtte peale, kes asusid koosseise piirama, et uuele olukorrale vastu panna. Lisame sellele tuhanded pankrotid ja elamute sundmüügid, kus tööta jäänud ei suutnud oma rahalisi asju korraldada juba kõrgete laenuprotsentide tõttu. Valitsuse sammud olid tekitanud olukorra, kus majanduslik usaldus oli murtud, maal polnud küllalt riisikokapitali, mida ei saa taastada aasta ega kahega. Nii ongi Kanadas praegu ametlikult üle 1,3 miljoni töötu, üha lagunevad kodud ja perekonnad ning mure paljude südames. Nähtavasti on USA-s toimunud midagi vastupidist ja on suudetud töötute hulk vähendada 8 protsendile lootustega olukorda veelgi parandada.

Aastad 1981 ja 1982 kannatasid ka ebamäärase finantspoliitika pärast. Kas oli see sundolukord või oli see mõtteviis, et Kanada Pank kruvis oma laenuprotsendid ebamäärasele kõrgusele, see annab tagantjärgi nüüd tunda. Oksjoneeritud tuhanded majad ja pankroteerunud ettevõtted on endiselt majanduslikus augus, kust need ei roni maapinnale lähemal ajal, kui nad seda suudavad üldse. Kanada keskvalitsus ise oli rahalistes raskustes, kui ta maksis siselaenu bondidest (Canada Savings Bonds) 19,5 protsenti selle siselaenu pealt. See intress makseti küll välja nagu seadusega nõutud, kuid meie kõik tagantjärgi omapoolset lõivu, et neid siselaenu kohustusi aeg-ajalt katta.

Kuidas sai valitsus end nii vaestemaja lävele töötada, selle kohta saavad majandusteadlased ja eksperdid palju analüüsiainet tulevastel aastatel.

V.

Kas võiks . . ?

Kanada raamatukogudes talletatud ajakirjanduslikust kroonikast võime lugeda, kuidas Nõukogude Liidu (NL) välisminister kinnitas aastal 1939, et nende eesmärgiks on kaasa aidata rahu kestmisele kõikjal maailmas, ning vajaduse korral oma riigi piire kaitsta võimalike vallutajate vastu. Ka praegu kuulutavad NL võimumehed sama sõnumi raugematu hooga. Vaatamata, et möödunud 55 aasta jooksul on NL vägivaldselt oma riiki laiendanud mitmete teiste riikide arvel, leidub vabas maailmas küllalt riigimehi, rahvasaadikuid ja poliitilisi asjatundjaid, kes NL esindajate sõnu nende tegelike arvamiste avaldusteks peavad.

Oleks ülimalt oluline, et keegi hakkaks oma asukohamaa riigimeestele, rahvasaadikuile, poliitilistele asjatundjaile ja ajakirjandusele süstemaaliselt selgitama, et NL võimumehed ei ole mitte iseloomult põikpäised niinagu seda Kanada välisministeeriumi tegelased hiljuti EKN esindajaile väitsid, vaid osavad poliitilised silmamoonutajad. Nii kaua kui vaba maailma riigimehed ei saa aru, et üksikute lahusolevate perekondade ühendamine pole mingi märkimisväärne saavutus venelastega kauplemisel, ning et NL osalemine igasugustel konverentsidel on mõeldud ainult siinse avaliku arvamise mõjutamiseks, pole loota NL valduses olevate endiste suveräänsete riikide iseseisvuse taastamist. KAS VÕIKS, selle asemel et igal aastal Parlamendi mäel kanada rahvasaadikuid lõbustada, hakata neile selgitama, kuidas NL esindajate sõnad tegudest ja taotlustest erinevad? Tuginedes kanada allikmaterjalidele ja siinses ajakirjanduses avaldatud ajaloolistele faktidele, tuleks hakata väljaandma NL tegelikke taotlusi analüüsivat ajakirja. Kõigi ikestatud rahvaste koostööl ei tohiks sellise trükise toimetamine ning kõigile olulistele tegelastele saatmine ülejõu käivaks ettevõtteks kujuneda. On ka mõeldav, et need Kanada suurettevõtted, kelle sissetulek oleneb NL vastasest meeleolust, seda tööd võiksid majanduslikult toetada.

HARRI KIVILO

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

Arafati tee tulevikku . . .

Moskva propagandisti arvates pole Soomes peremeest majas

APN karjala päritoluga toimetaja Rudolf Sykiäinen esines hämmastust tekitanud sõnavõtuga ajaleht „Kaleva" ruumides paljudele asjahuvilistele. Tema ettekanne tekitas paksu verd soome kuulajate hulgas. Sykiäinen töötas Stalini ajastul N. Liidu välisministeeriumi Soome osakonnas kui sõlmiti YYA-leping.

MAUNO KOIVISTO

Üheks tähelepanuväärsemateks punktiks venestunud karjalase sõnavõtus oli väide, et soomlastel pole praegu peremeest majas, kuna kirjutatavat palju laimujutte N. Liidust. Näiteks Soomes avaldatud väärjutud vene keele seisukohast Eestis.

Tekkib küsimus, kas Sykiäineni jutu Eestit puudutav osa oli juhus või sihilik vihje? Arvatavasti mitte juhus, vaid tõenäolikult Moskva on pannud tähele, et Soomes ajalehed kirjutavad sündmustest hõimumaal ja mujalgi N. Liidus vabamalt kui varem. Moskva on saatnud omi propagandiste välismaadesse, et uue riigijuhi Andropovi poliitikat tutvustada ning hoiatada riike, nagu Soome, et need oma „sõbralikke suhteid rahuarmastava N. Liiduga ei rikuks". Jutt Eestist oligi ilmselt vihje sellele, et venelased kaua taolisi artikleid ei taha lugeda.

Sykiäinen igatseb tagasi Kekkose ajastusse, mil Soomes olevat olnud hea distsipliin, eriti just välispoliitiliste kirjutiste osas: „Soomes puudub nüüd peremees. Tormakas maailmapoliitilises olukorras, selline hõre demokraatia toob probleeme."

Peab imestama, miks kodanlik ajaleht „Kaleva" võtab vaevaks taolisi laimamisi avaldada. Too karjalane oli arvamusel, et Soome pöördub tagasi Kekkose ajastusse.

Ei saa ühineda Sykiäise väidetele, et Soomes ollakse „ükskõiksed" avaldatud artiklite suhtes. Hoopis vastupidi ollakse rahul, et Kekkose ajastu suuri sisepoliitilisi moonutusi Moskva abiga on hakatud paljastama. Soome rahvas on väga rahul president Koivistoga, seda kinnitavad kõik gallupid'ki ja seda peaks ka teadma Andropovi ustav ülistaja, „gospodin" Sykiäinen.

–a–

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Vanim pilt eestlastest aastast 1253

Tartu Ülikooli Eestimaa õiguse ajaloo professor J. Uluots avaldas 1935. a. uurimuse „Eestlaste lepingud võõrastega 13. sajandil". Käsitlusalune ürik (UBI, 262) on haruldane dokument ja sisaldab ka ainsa teadaoleva piltkujutuse 13. sajandi eestlastest, nimelt Liivimaa peapiiskopi Albert Suerbeeri pitsat a. 1253. Suerbeer oli teoloogia magister, Bremeni kapiitli skolastik ja põlvenes Kölnist. Mainitud pitser ühtlasi tõendab, et eestlased olid talle tollal allutatud lepingulisel alusel.

Pitsat-pilti ümbritsev kiri kõlab tõlkes järgmiselt: „Albert, Jumala armust Preisi peapiiskop, ristin rahvaid, kelle meeli pese puhtaks Jumal". Sellel piltpitsatil on eestlased kujutatud vandetõotuse andmisel. Ristimise sümboliks on veevalamine kruusist. Mis selle piltpitseri teeb ainulaadselt väärtuslikuks, on sellel esitatud 4 eestlaste ülikut. Peapiiskop Albertile allusid Ugaunia (Tartumaa), Sakala, Rotalia (Läänemaa) ja Osilia (Saaremaa) ning seega on pitseril kujutatud mehed nonde maade vaaned-ülikud. Meie oma ajaloode kohaselt too periood pidi ju juba olema puhas „orja-aeg"! Nagu pitsat näitab, eestlased kandsid maani-ulatavaid vöödega kinnitatud mantleid ja lapergusi kübaraid. Prusi (preislased) livoi (liivlased) on esitatud aga paljaste peadega piiskopi ametkepist kinnihoidvaina. Seega ilmselt rõhutati nende suuremat alluvust maaisandale ja kirikule. Eestlaste lepingule toetuvat õiguslikku eriseisundit ilmselt tahab märkida ka „estoni" asetamine erilahtrisse.

J. Uluots märgib omalt poolt, et senini pole sellele piltpitsatile üldsegi tähelepanu kingitud, kuigi juba tolleaegse rõivastuse osas see peaks pälvima erilist huvi. Tollal kandis kübarat ja mantlit vaid iseseisev

Peapiiskop Albert Suerbeeri pitser.

isand, ja sellistena on ka eestlasi esitatud. Seda nad ka tegelikult olid, nagu paljud muudki ürikud tõendavad. On vajalik, et Eesti ajalugu käsitlevad ja õpikuid koostavad ning selles osas arvamisi avaldavad kirjamehed, pastorid, seda prof. Uluotsa kaalukalt esitatud dokumendi analüüsi arvestaksid selle asemel, et 700-se orjapõlve tõele mitte-vastavat, antieestilikku, negatiivset propagandat levitada.

E. V. SAKS

Vene väeosades moraal on langemas

Kaks vene sõdurit, kes jooksid üle Afganistani vabadusvõitlejate poole ja andsid üle endid vangi, toodi mõni aeg tagasi salajasi teid kaudu välja Afganistanist ja kuulati üle Brüsselis, rahvusvahelise vastupanuliikumise organisatsiooni esindajate poolt. Üks ülekuulajaist oli Euroopaparlamendi liige Nicholas Bethel.

Mõlemad ülejooksikud on seletanud, et neile on kujunenud vastumeelseks, kuidas venelaste poolt hävitatakse Afganistanis asulaid ja mõrvatakse massiliselt kohalikke elanikke. Kuni möödunud aastani on Afganistani vabadusvõitlejad ära tapnud kõik venelased, kes nende kätte vangi on langenud. Viimasel ajal on nad hakanud kohtlema vangilangenuid inimlikult ja see on kujunenud põhjuseks, miks vene sõdurid on hakanud jooksma üle vabadusvõitlejate poole. Sõda Afganistanis on ebapopulaarne veneväeosades. Seal ei taheta sõdida.

USA pidurdab kommunismi laienemist vabas maailmas

Ameerika Ühendriikide kaitseministril on kavatsus suurendada Ameerika sõjavägesid seniselt 2,1 miljonilt 2,3 miljonile 1989. aastaks. Loodetakse Euroopa pinevuse vähenemist ja sellega sealolevate väeosade osalist ümberpaigutamist. Praegu on Ameerika sõdurid 128-as vaba maailma riigis. Ameerika sõjaväe baase leidub igas maailmajaos. Meeskondade suurus on mõnemehelisest kuuldepostist Hiina—Mongoolia piiril 248.000-mehelise armeeni, mis on vastukaaluks Euroopat ähvardavale kommunistliku idabloki vägedele.

Kogusummas on Euroopa kaitseks rakendatud 345.000 ameerika sõdurit, kellest 250.000 asub Lääne-Saksamaal ja 25.000 Inglismaal. Inglismaal asub ka NSA luurekeskus, mis ei allu sõjaväele. Selle luurekeskuse teenistuses on umbes 120.000 isikut. Inglismaal asuvad ka moodsate luurelennukite R.C. 135 baasid, mida venelased vihkavad enam kui teisi lennukitüüpe, nende kiiruse ja lennukõrguse tõttu, mis teeb nende allatulistamise praktiliselt võimatuks.

Kesk-Ameerika ja Kariibi saartel on arvuliselt umbes 16.000 sõdurit, kellest Panama kanali piirkonnas on lepingu alusel 10.000, kelle ülesandeks on USA huvide kaitsemine sealses piirkonnas ja sõbralikkude Lõuna-Ameerika riikide ohvitseride väljaõpe lähedalasuvas sõjakoolis. Viimase 37 aasta jooksul on sealasuvas sõjakoolis väljaõppe saanud 42.000 välisriigi ohvitseri.

Kaug-Idas USA-l on Jaapanis 50.000 ja Lõuna-Koreas 40.000 meest. Filipiini saartel asub USA mereväe toetuspunkt ja umbes 20.000-mehelise mereväeüksus.

Kogusummas asub USA 2,1-miljonilisest armeest väljaspool kodumaad umbes 1,9 miljonit meest, kes on omale vabatahtliku kohustuse võtnud pidurdada kommunismi edasitungi lääneriikide suunas.

H. KIVI

Kiri Inglismaalt

Nooruse moraalne allakäik

COVENTRY („Meie Elu" kaastööliselt) — Inglismaal ilmus statistika keskbüroo poolt raamat kuritegevuse ja moraalse allakäigu kohta, mis kannab pealkirja „Social Trends 1984" („Sotsiaalsed kaldumused"). Sellest nähtub briti rahvastiku tänapäeva kaksikpale.

Ühelt poolt-materialistlik jõukus, nn. affluent society-keskkütted elumajades ja puhkeaja veetmine välismaal, millega kaasneb osaliselt ka eluea pikenemine. Lisaks, värvilised televisiooniaparaadid miljonites kodudes. Teisalt aga kuritegevuse tõus, eriti noorte keskel. Keskküttega majade arv on tõusnud, võrreldes anno 1971-34 protsendilt 60%-ni. Välismaal puhkust veetjate arv on kahekordistunud. See piirdub nüüd 14 miljoniga (Inglismaal eluneb ca 54 miljoni inimest). Kuid näilisele rahvastiku jõukusele vaatamata 18 miljonist elamust paaril miljonil majal puuduvade elementaarsed lisandid - käimlad, veevärk jne.

KURITEGEVUSE

Tulles tänapäeva kuritegevuse probleemi juurde, siis statistiline käsiraamat märgib, et vaatamata politseijõudude suurenemisele möödunud aastal (26 protsenti!), on kuritegevus tõusnud. Politsei poolt registreeriti 3 miljonit roima, seega 10 protsenti enam eelmisest aastast (1981). Neist 6 miljonit vargust, kaks ja pool miljonit tuli kirjutada vandalismi arvele, ja poole miljoni juhtumi ümber politseil oli tegemist füüsilise vägivallaga. Tulemuseks, naised ja vanemad inimesed ei julge linnades enam õhtuti välja minna, ilma et neile pimeduses kallele ei kiputaks käekottide röövimise otstarbel. Sellest hoolimata 59.000 meest ja 4000 naist kuulati üle poitsei poolt eeluurimise korras, kellest ainult 3 protsenti pääsesid taas vabadusse ja 4 protsendi arreteeritu kohta lõpetati süüdistus. Tulemuseks — vanglad on ülekuhjatud vangidest (ca 44.000) ja uus siseminister Leon Brittain mõtleb tõsiselt vanglassüsteemi reformidele.

Kuritegevuse statistikast selgub, et suurem osa kuulub neist noorte hulka ja pooled kurjategijatest siirduvad pärast karistusajakandmist, tagasi kuritegevusele. Siin on tegemist algajate pikanäpu-meestega, kelle esialgne vanglakaristus piirdub vaid 3-kuise vangistusega.

Vanadusprobleemi suhtes kehtib maksiim — naised elavad meestest kauemini. Lesknaiste arv tõuseb pidevalt ja nad elavad keskmiselt 75-76-aastani, mehed sellevastu surevad 70-aastate ümber.

ENESETAPUD

Kiire elutempo läänemaailmas ei jäta oma tolli võtmata ka enesetapjate arvel. Üldise depressiooni tagajärjel see on aastate jooksul tõusnud tuhande võrra. Kui 1975. a. sooritas enesemõrva 4000 inimest, siis 1981. a. statistika näitab 5000. — Sellest ajast, kui autojuhtimisel möödunud aasta jaanuarist alates võeti sundkorras tarvitusele kaitserihmad üle õla autojuhi kabiinis, autoõnnetuste arv on vähenenud 20 protsendi võrra. Möödunud jõuluperioodil politsei autoteedel oli eriti valvas joobnud autojuhtide tabamisel ja vastava hingamistesti järele autojuht võis kergesti pühadeks sattuda pokri ja kaotada sõiduloa, mis on tähtis vahend tänapäeva läänemaailma töölisele ja ametnikule üldises liiklusprotsessis. 75.000 joobnud autojuhti karistati 1982. aastal, mis läks riigikassale maksma 100 miljonit naela.

Suguhaiguste protsent on aastapäevade jooksul tõusnud 8 protsendi võrra. Samuti väljaspool abielu sündinud laste arv — ligemale paarituhande võrra eelise aastaga võrreldes (29.000!). Samuti abielulahutuste arv on tõusnud poole võrra — 159.000 lahutust aasta jooksul. Ligemale pooled 65-aastased naised elavad üksinduses. Alkoholi tarvitamine rahva keskel on üldiselt kasvanud. Siin on kulutatud £ 12.275.000 möödunud aasta jooksul. Kinoskäimine on vähenenud -võistlejaks kodune televisiooni-aparaat või „teler" nagu kodumaal öeldakse. Inglase toidulaud on tavaliselt kesine -populaarse lambaliha asemel võtab maad sealiha (pork) ja kanaliha söömine.

Rahva, peamiselt nooruse, üldist moraalset allakäiku pannakse labasse televisiooni-programmide (BBC ja ITV), samuti üldise töötaolu (3 miljonit töötut!) arvele. Kui tänapäeval leiduks Inglismaal teine Edward Gibbon (1737-94), tuntud ajaloolane, siis ta kirjutaks „Rooma impeeriumi allakäigu" asemel „Tänapäeva Inglismaa languse" teemal.

„EESTI HÄÄLE" UUS TOIMETUS

Viimasel Inglismaa Eestlaste Ühingu juhatuskoosolekul rahuldati „Eesti Hääle" väljaandmisega seonini tegelenud Zinaida Hiiemäe ametist vabastamise avaldus ja juhatus kinnitas lehe toimetajaks A. Lembra (endine meremees), kuna talituse võtab üle Lembit Turva. Aruande „E. Hääle" praegusest ja edaspidisest tegevusest esitas A. Helbemäe. Trükkimisega seosesolevate kulude suurenemise tõttu kavatsetakse edaspidi lehte välja anda vaheldumisi 12- ja 8-küljelisena. Tellimise hind £ 10 aastas jääks endiseks. Ostetud on spetsiaal-kirjutusmasin, mis automaatselt trükib soovitud veeru laiusi. Sellel trükiladumisele vastaval masinal töötavad praegu prouad A. Eistrat ja A. Helbemäe. Lehekülgede kujundamisel aitab kaasa Henni Posti ja korrektuuri loeb Tamara Maripuu. Fotograafeerimiseks kujundatud lehti viib trükikotta ja toob valmis ajalehti väljasaatmiseks Jaan Rajamets. Kuuldavasti Inglismaa Eestlaste Ühingu endine esimees ja „Eesti Hääle" toimetaja Väino Pärtel on Düsseldorfis raskesti haigestunud.

SÜNDIS VIIS EESTI LAST

Nagu praost emeritus dr. J. Taul oma jõululäkituses kirjutab, siis sel aastal on Jumal õnnistanud viit perekonda laste sündimisega. Londoni eesti koguduse elust märgitakse, et organist, hr. Smart, esitas oma lahkumispalve tervislikel põhjustel pärast ta abikaasa surma. Õpetajal õnnestus saada uueks organistiks St. Johni koguduse organisti, hr. Bramwell Cook'i

Koguduse majanduse osas on praostil teatada: „Koguduse nõukogu koosolekul, 16. oktoobril, andis koguduse esimees pr. S. Aareandi kogudusele üle annetus-tsheki £ 500, mille ta oli saanud oma inglannast sõbrannalt Mrs. E. Campbell-Ellis' elt. See erakordne annetus on eriti teretulnud kulude suurenemise tõttu kiriku kasutamise eest ja samuti korteri üüri tõstmise pärast Kiriku Majas. 1984. a. eelarve on koostatud £ 5250. Sellest on õpetaja palgaks £ 2000, üüridseks £ 2050, toetusteks ja muudeks kuludeks kokku £ 1200. Koguduse liikmemaks 1984. a. peale jäeti endiselt £4 - igalt täiskasvanult liikmelt".

Käesoleval aastal saavad Inglismaal 70 aastat vanaks kaks tuntud rahvuslikku tegelast — Bradfordis eesti meeskoor „Koit" juht, õpetajaabiline Ernst Luuk (2. veebr.) ja praost Albert-Enno Aaviksaar (9. veebr.) Leicesteris.

ARTO

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Eesti Rahvus

(Algus esiküljel)

Eesti Rahvusühtsus tahab olla kodumaa organiks, kes koondab rahvast võitluseks iseseisvuse eest, andes oma täieliku toetuse toimivatele konsulitele, Eesti Rahvuskomiteele ja Eesti Rahvusnõukogule. Eesti Rahvusühtsus tervitab ja tänab südamest Ameerika Ühendriike ja eriti president Ronald Reaganit 14. juuni kuulutamise eest Balti rahvuste solidaarsuse päevaks. Rahvusühtsus saadab tervitused vabadele Ameerika Ühendriikide kodanikele, tänu kellele tähistatakse juba 25 aastat juulikuu kolmandat nädalat ikestatud rahvaste nädalana."

"EESTI KULTUURIVARA"

Edasi Rahvusühtsus teeb teatavaks nn. „Eesti Kultuurivara" loomise ja teeb teatavaks selle avalduse nr. 1: „Okupeeritud Eestis toimub inimõiguste pidev ja kotrollimatult jõhker rikkumine, eesti rahvuse huvide häbematu mahasurumine, hoogustub venestamine, hävivad kultuuriväärtused."

Läkituse lõpuosas teatatakse veel, et Rahvusühtsus toetab tuumavaba Põhja-Euroopa moodustamise ideed tingimusel, et tuumavaba tsooni hulka lülitatakse ka Eesti, Läti ja Leedu territooriumid ning et nende piirkondade kontrollimiseks moodustatakse rahvusvaheline komisjon. Punkt kahena öeldakse ka, et „Eesti rahvas loeb Tallinna süvasadama ehitamist rahvuse vastu suunatud kuriteoks ning loeb välisriigi valitsust, kes sõlmib ehitustegevuse lepingu Nõukogude Venemaaga, ebasõbralikuks, ning lepingut ebasõbralikuks aktiks eesti rahvuse vastu." (Teatavasti on Muuga sadama ehitamine nüüd antud Soome firmadele).

Läkitus saabus kodumaalt enne jõule Arvo Hormi nimele ja selle saatekirjas on öeldud: „Eesti Rahvusühtsus, lühendatult ERÜ, on otsustanud pöörduda Teie poole isiklikult, kuna oleme veendunud, et Eesti Rahvusnõukogu on kõige põhimõttekindlam ja kodumaale lähedasem Eesti vabaduse eest võitlev organisatsioon."

ERN on nüüd need materjalid edasi saatnud kõigile, kellele seda kirjas on palutud teha, samuti Ameerika Hääle raadiojaamale Washingtonis ja Vaba Baltikumi raadiojaamale Münchenis, nagu seda kirjas samuti on palutud teha.

DAVID M. COLLENETTE

Mitmekultuuriministri „sillapea" Torontos

Tihedama kontakti loomiseks oma valimisringkonna ja samaaegselt kõigi etno-kultuuriliste rahvusgruppidega, avas föderaal-parlamendiliige (East York) ja Kanada mitmekultuuri minister Hon. David M. Collennette Torontos oma esindusbüroo.

Kanada uus mitmekultuuriminister — 10 aasta jooksul seitsmes — David Michael Collennette on juba varem oma mitmekultuuri rakendamise põhimõtteid tutvustanud etnilistele ringkondadele ja etnilise ajakirjanduse esindajaile.

Seekordne vastuvõtt toimus ühenduses ministri esindusbüroo avamisega Torontos, 797 Don Mills Road, Suite 1304, 11. jaan. 1984. a.

Minister Collennette'i, kes peale inglise keele valdab vabalt ka prantsuse keelt, erialalised huvid hõlmavad ökonoomia (sise- ja eksport), energia, välispoliitika, riigikaitse ja senati reformid. Mitte-poliitiliste huvialade hulka kuuluvad klassikaline muusika ja teater.

Vastuvõtul vestles minister külalistega paljudel eriteemadel, pearõ-

Eesti Rahvus . . .

(Algus esiküljel)

Eesti Rahvusühtsus tahab olla kodumaa organiks, kes koondab rahvast võitluseks iseseisvuse eest, andes oma täieliku toetuse toimivatele konsulitele, Eesti Rahvuskomiteele ja Eesti Rahvusnõukogule. Eesti Rahvusühtsus tervitab ja tänab südamest Ameerika Ühendriike ja eriti president Ronald Reaganit 14. juuni kuulutamise eest Balti rahvuste solidaarsuse päevaks. Rahvusühtsus saadab tervitused vabadele Ameerika Ühendriikide kodanikele, tänu kellele tähistatakse juba 25 aastat juulikuu kolmandat nädalat ikestatud rahvaste nädalana."

"EESTI KULTUURIVARA"

Edasi Rahvusühtsus teeb teatavaks nn. „Eesti Kultuurivara" loomise ja teeb teatavaks selle avalduse nr. 1: „Okupeeritud Eestis toimub inimõiguste pidev ja kotrollimatult jõhker rikkumine, eesti rahvuse huvide häbematu mahasurumine, hoogustub venestamine, hävivad kultuuriväärtused."

Läkituse lõpuosas teatatakse veel, et Rahvusühtsus toetab tuumavaba Põhja-Euroopa moodustamise ideed tingimusel, et tuumavaba tsooni hulka lülitatakse ka Eesti, Läti ja Leedu territooriumid ning et nende piirkondade kontrollimiseks moodustatakse rahvusvaheline komisjon. Punkt kahena öeldakse ka, et „Eesti rahvas loeb Tallinna süvasadama ehitamist rahvuse vastu suunatud kuriteoks ning loeb välisriigi valitsust, kes sõlmib ehitustegevuse lepingu Nõukogude Venemaaga, ebasõbralikuks, ning lepingut ebasõbralikuks aktiks eesti rahvuse vastu." (Teatavasti on Muuga sadama ehitamine nüüd antud Soome firmadele).

Läkitus saabus kodumaalt enne jõule Arvo Hormi nimele ja selle saatekirjas on öeldud: „Eesti Rahvusühtsus, lühendatult ERÜ, on otsustanud pöörduda Teie poole isiklikult, kuna oleme veendunud, et Eesti Rahvusnõukogu on kõige põhimõttekindlam ja kodumaale lähedasem Eesti vabaduse eest võitlev organisatsioon."

ERN on nüüd need materjalid edasi saatnud kõigile, kellele seda kirjas on palutud teha, samuti Ameerika Hääle raadiojaamale Washingtonis ja Vaba Baltikumi raadiojaamale Münchenis, nagu seda kirjas samuti on palutud teha.

ERN KOMMENTAAR

Eesti Rahvusnõukogu poolt kommenteeritakse kodumaalt saabunud läkitust järgmiselt: Läkitus on koostatud 4. sept. 1983 ERÜ juhtkonna poolt Tallinn-Tartu. Ära saadetud 27.nov. 1983. See jõudis Soome kaudu kohale enne jõule, kuna kiri oli postil viibinud puuduliku aadressi tõttu (Regeringsgatan 24, Stokholm, endise Eesti Maja aadress). See oli aeg kodumaal, kus ette valmistati Johannes Hinti hiigelprotsessi ja rea teiste vabadusvõitlejate kohtuprotsesse, kes kõik nüüd on saanud karmid karistused. Kontaktivõimalusi välismaale on 1983. a. kestel väga karmilt piiratud. Kontaktivõimalused on ka kodumaal inimeste ja gruppide vahel raskenenud ja kuigi Andropov on pikemat aega silmapiirilt kadunud, on tema käsilaste surve eriti Baltikumis väga oluliselt suurenenud. Raskendatud koordinatsiooni ja kontaktivõimaluste tõttu on kodumaal tekkinud üksikuid ja uusi vastupanuliikumise gruppe, kes otsivad ühendust välismaaga. Üks selline noorema generatsiooni rühmitus, „Eesti Vabastamise Organisatsioon", saatis septembris 1983 samuti Soome kaudu oma läkituse välismaale, millise teksti on ära trükkinud ajaleht „Meie Elu" 13. okt. 1983. a. (nr. 41).

1983. aastal ja ka varemgi on kodumaalt saabunud terve rida inimesi Soome ja Soome kaudu Rootsi ja teistessegi maadesse, kes on kasutanud Eesti lahkumiseks nn. abiellumise võimalusi välisriikide kodanikega. Suurem osa neist isikuist on kõrvale hoidunud nii eesti ühiskonnast kui ka eesti organisatsioonidest. Mõnede nende isikute reiside ja saabumiste motiivid ja ajed on segased ja ebaselged. KGB desinformatsiooni- ja infiltratsioonitegevus ka vabade baltlaste suunas maailmas on jälle tugevnenud. Sellega kaasuvad ka katsed mitmet laadi provokatsioonideks.

ERN seisukoht on, et kodumaalt saabuvad läkitused ja materjalid tulevad teatavaks teha eesti avalikkusele vabas maailmas. Samal ajal tuleb neid kontaktivõtmisi käsitleda nõuetava ettevaatlikkusega. Selliste kontaktivõtmiste ja läkituste tagapõhi, motivatsioon ja poliitiline sisu selgub alles pikema aja kestel.

Eesti Rahvusnõukogu ja Balti Komitee traditsiooniline uue-aasta vastuvõtt 1. jaanuaril Stokholmis toimus viimast korda Arsenalsgatani avarates ruumides, kust nüüd lähematel kuudel neil organisatsioonidel tuleb lahkuda. Vastuvõtule oli kogunenud sadakond ERN-i ja Balti Komitee lähemat kaastöölist, balti organisatsioonide esindajaid ja külalisi koostöötavatest rootsi organisatsioonidest. Pildil ERN esimees Mihkel Mathiesen koos abiesimeeste Peeter Luksep'a ja Andres Käärik'uga.

Majanduselu

Maaga äritsemine ebasoodus

Äritsemine kinnisvaradega ei ole enam soodus, nagu oli see veel mõned aastad varem, sest see tegevus nõuab nüüd tuntavalt rohkem sularaha ja ka aega enne, kui laekub kasu.

Viimasel ajal on Kanada kinnisvarade turul tulnud ilmsiks kaks suuremat muudatust — üks elamute püstitamise ja teine tulutoovate ehituste osas. Kui varem pangad varustasid eelnimetatud ettevõtjaid laenuga 100-110 % ehitatava objekti väärtusest, siis nüüd on see redutseeritud minimaalse tasemeni. Peale selle pangad nõuavad veel ettevõtjailt omapoolset sularaha panust projekteeritavasse ettevõtmisse hoopis suuremal määral. Ja, kuigi laenu intress on vahepeal langenud mõne pügala võrra, sunnib praegune tase (14-15 %) loobuma oma tegevusest isegi suuri ettevõtjaid, peamiselt just sularaha puudusel.

Nii on suurfirma Cadilac-Fairview loobunud pea täielikult elamutega äritsemisest. Maaoludest on loobunud ka Bramalea ja Costain ning mitmed vähemad ettevõtjad Ontarios. Samades raskudes on ka kaks Albertas (Calgary) asuvat firmat — Nu-West ja Carma ning Vancouveris asuv Daon development corporation.

Need andmed on avaldatud rahvusvahelise kuulsusega Merrill Lynch'i kinnisvarade eksperdi Harry Rannala poolt „Globe & Mail'is" 30. sept. s.a. Tema arvates võiksid tegevuse lõpetanud ja raskustesse sattunud ettevõtete asemele astuda need, kel rohkesti sularaha vatuks, et riskida loodetud kasu saamist pikema ajajooksul. Uued ettevõtjad võiks Rannala arvates olla rahaasutised ise, pensionifondid ja kindlustusseltsid. Näiteks Cadilac-Fairview müüs hiljuti oma 4,700-aakrilise maatüki Erin Mills'is Floridas asuvale Ameerika Laenu-Hoiu ühisusele.

Peale selle on ka suurematel energiakompaniidel võimalus välja panna sularaha suuremas koguses. Nõnda USA-s öngi mõned energia tootjad asunud tegutsema „maapangadusega" seniste kaupmees-ehitajate (merchant builders) asemel.

Üldiselt on leitud, et USA-s ja Kanadas on maahinnad siiski tunduvalt odavamad kui Euroopas. Sellepärast on siin maasse investeerijaid ka mitmeid tulnud väljaspoolt.

Lõpuks võiks märkida, et vaatamata kestvale majanduslikule surutisele on Kanadas viimasel kuul ehitustegevus elamute osas tõusnud 17 % kaubanduslikul alal — 29 %, kuid tööstuste ehitamisel jälle langenud 10 %, võrreldes eelmiste kuudega. Mis aga puutub valitsusasutistesse ja institutsioonidesse, on tulnud 24 %-ne langus.

A.M.

Uno Kook

Laul ja mäng Lõunaristi all

Lõunarist öises taevas näitab, et põhjamaa Suur-Vanker on kaugel silmapiiri taga. Ometi tundub Adelaide's, et side omamaalastega on jäänud alles ja kindlaks. Palju tuttavaid nägusid, kuigi enamusel on hõbehalli juustes, silmis aga südamlik jällenägemiserõõm lapsepõlvest, koolieast, tudengipäevist, sõduripõlvest. Tõendid elu edasirühkivast vaimust isiklikus elus ja eesti rahva kultuurijanust ja eneseuhkusest.

Vaatamata suurele kaugusele, eraldatuna muust maailmast, Austraalia kontinent on jäänud eestlastele juba aastakümneid uueks kodumaaks ja ka sünnimaaks noorele generatsioonile. Oma rahvuslikku kuuluvust tõid nad ilmekalt esile rahvatantsijate ja võimlejate esinemisel 29. dets. Morphetville Hipodroomil pealkirja all: „Ennemuistseid Mälestusi" Kalevipoja teemal. Eestluse elujõud avaldus seal samuti nagu oleme, võinud kogeda P:Ameerika eesti suuriüritustel. Selles osas au ja kiitus korraldajaile ja tegijaile.

Kunstinäitus, Kalevipoja näitus, teater, spordivõistlused golfis, lauatennises, laskmises, pallimängudes ja kergejõustikus on elementideks ka mujal toimunud rahvuslikel suuriüritustel. Eesti Maja Adelaide's ei asu kesklinnast kaugel. Maja suur saal on peaaegu Toronto E. Maja suurune. Suur eesruum oli lähedalt ja kaugelt tulnud kaasmaalastele südamelähedaseks kohtumiskohaks ja kehakinnituseks koos juurdekuuluva mahuka baariga. Seal sai mõnigi vana sõprus kinnitatud ja ka uusi juurde leitud.

29. dets. toimus ka rahvapidu sama hipodroomi tribüünialustes ruumides. Selle koha nimetus: Morphetville Function Centre. See pidu on suureks kohtumiseks kõigile. Ühes kõrvalruumis toimub E. Korpide Liidu vennastuspidu koos läti korp! ide esindustega. Vennalikku südant on rohkesti.

SUURKONTSERT

Kõik see tegevusrikas rühkimine kulmineerub E. Päevade lõpetamise üritusele. — Austraalia eestlased üldiselt ei nimeta seda laulupäevaks. Kontsert, võiks nimetada suurkontsert, kuna kujunes suureks eesti laulu ja instrumentaalmuusika esitamiseks, millest võttis osa ka austraalia parlamendi liikmeid, kelledest üks on eestlaste ja E. Maja (Adelaides) aupatrooniks. Istudes kontserdil selle mehe abikaasa kõrval, ütles viimane: „Teie eestlased rõhutate teravalt oma kultuuri ja see on heaks vahendiks mõjutada meie kohati naiivset mõtlemisviisi üldiste maailma probleemide suhtes." Vastasin: „Oleme vabas maailmas ja tahame rääkida ja mõjutada maailma nende nimel, kes seda meie rahva eest kaugemal idas teha ei tohi." „Teie tahet ja jõudu peame kõrgelt hindama," oli rahvasaadiku abikaasa kokkuvõte.

Kontserdi, nimetaksin suurkontserdi, kava oli laiaulatuslik ja kestis koos E. Päevade lõpetamise tseremooniaga peaaegu 4 tundi.

11 KOORI

Suur Town Hall'i hea akustikaga auditoorium oli viimseni täidetud. Ürituse muusikatoimkonna juht, Lembit Härm, kes on juhatanud Adelaide E. Meeskoori 1968. a. peale, on teinud tõhusa töö, sest kõik läheb kindla käe juhtimisel. Esindatud on 11 koori ja ansamblit: Adelaide E. Meeskoor — L. Härm, Adelaide E. Naiskoor „Ilo" — P. Tuul-Lapidge, Canberra E. Segakoor — E. Pärn, E. Meeskoor Austraalias (Sidney) — U. Polikarpus, E. Meeslaulu Selts Melbourne'is — Ausma-Taves, Melbourne'i E. Ühingu „Kodu" Naiskoor — K. Adamson, Sydney E. Seltsi Naisk. „Leelo" — L. Rampe, Sydney E. Seltsi Segak. „Vanemuine" — E. Annuk, Thirlmere E. Seltsi Segak. „Koit" — I. Haldma-Eelma, Noorte ans. Adelaide'st — P. Tuul-Lapidge, Noorte ans. Melbourne'ist — K. Mitt.

Kõikide kooride juhid on rakendatud kontserdil, mis toimub kolmes osas kahe vaheajaga. Esimesena tuleb lavale suur naiskoor, milline Pia Tuul-Lapidge, Karin Adamsoni ja Leonid Rampe juhatusel esitavad 6 laulu: „Ükskord ammu" — sdn. L. Rampe, „Karulaande mina kadusin" (S. Ekbaum) — M. Pruul, „Tipa-Tapa hällilaul" (E. Enno) — M. Saar, solist Juta Haller, „Pulmas" (K. Lepik) — A. Taimre, „Kojuigatsus" (E. Enno) — M. Härma, „Lõoke" (H. Visnapuu) — A. Vedro. Ühendatud naiskoor jättis hea ja distsiplineeritud üldmulje ja teenitud aplausi.

Naiskoor järele rivistub lavale ca 70-nemeheline meeskoor. Juhatavad Ausma-Taves, Uno Polikarpus ja Lembit Härm.

Meeskoori esituses kuuleme: „Eesti laul" (L. Koidula) — A. Taimre, „Meie laulud" (rahvaluule) — L. Härm, „Aiut, taiut" (rahvaluule) — R. Toi, „Mehed" (G. Suits) — R. Ritsing, „Elurõõm" (N. Salasoo) — I. Salasoo, „Põhjarannikul" (K. Merilaas) — V. Kapp, klaverisaade Laine Helm, soolo osa Udo Pajuviidik.

Osa laule on siin mandril esitamata. Välja võiks tõsta L. Härm'i „Meie laulud" oma mõnusa bassi ja baritoni mahedusega. Meeskooride lõpunumber „Põhjarannikul" Laine Helmi klaverisaatel ja Lembit Härm'i kindlal käel kujunes võimsaks meeskooride lõpuks ja rohkeks aplausiks.

(Järgneb)

Toronto Eesti . . .

(Algus esiküljel)

korra paranemine jätkub, siis ettevaatliku majandamise juures loodab panga juhatus, et ta edaspidi saab jälle eestlaste ühiskondlikku tegevust majanduslikult toetada, eriti noorte tegevust silmas pidades, ja ka intresside suhtes liikmeskonnale soodustuste andmist silmas pidada. Hoiuste riiklik kindlustus on nüüd viidud $60.000-le isikult ja kinnisvara laenude ülemääraks on nüüd $150.000. Kui pikemaajalised hoiused suurenevad, siis saab ka pikemaajalisi laene anda.

30. aastapäeval võib pank tagasi vaadata edukale tegevusele. On üle saadud üldisest majandusest ja rahaturust tingitud raskustest. Rahuldustundega võib konstateerida jätkuvat majanduslikku arengut ja eesti ühiskonna usaldust oma rahaasutuse vastu. Ja rõõmustavalt on panga liikmeskond täienenud eesti noortega, kellel tuleb edasi kanda meie tulevikku, lõpetas Ühispanga esimees V. Noolandi.

DAVID M. COLLENETTE

Mitmekultuuri-ministri „sillapea" Torontos

Tihedama kontakti loomiseks oma valimisringkonna ja samaaegselt kõigi etno-kultuuriliste rahvusgruppidega, avas föderaal-parlamendiliige (East York) ja Kanada mitmekultuuri minister Hon. David M. Collennette Torontos oma esindusbüroo.

Kanada uus mitmekultuuriminister — 10 aasta jooksul seitsmes — David Michael Collennette on juba varem oma mitmekultuuri rakendamise põhimõtteid tutvustanud etnilistele ringkondadele ja etnilise ajakirjanduse esindajaile.

Seekordne vastuvõtt toimus ühenduses ministri esindusbüroo avamisega Torontos, 797 Don Mills Road, Suite 1304, 11. jaan. 1984. a.

Minister Collennette'i, kes peale inglise keele valdab vabalt ka prantsuse keelt, erialalised huvid hõlmavad ökonoomia (sise- ja eksport), energia, välispoliitika, riigikaitse ja senati reformid. Mitte-poliitiliste huvialade hulka kuuluvad klassikaline muusika ja teater.

Vastuvõtul vestles minister külalistega paljudel eriteemadel, pearõhuga mitmekultuuri rakendamise ja selle tuleviku perspektiivide osas:

„Troonikõnes väljendatud lubadus luua alus mitmekultuurilisusele Kanada seadusandluses, on määrav samm valitsuse poolt. See initsiatiiv on valitsuse jätkuva toetuse kulminatsioon olulisele panusele kõikidest kultuurilistest tagapõhjadest koosnevaile kanadalasile nende panuse eest meie ühiskonnale.

Seadusandlus võimaldab aluse mitmekultuuri-poliitikale ja hõlmab: rasside vahekorrad; kultuurilise terviku moodustamine; kultuuriline rikastumine; ringkondade arendus; kirjutamine ja kirjastamine; Kanada etnilised uurimused; kultuuride vahelised sidemed ning etendavad ja visuaalsed kunstid.

Eriline tähelepanu on suunatud pärandkeelte õpetamise toetamisele."

Kanada mitmekultuuriminister David Collennette loodab luua ja arendada tihedaid kontakte kõikide etnokultuuriliste ringkondadega.

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

SUURTE KOGEMUSTEGA EUROOPA RÄTSEP
ömbleb
KVALITEET-MATERJALIST
naistele ja meestele
KOSTÜÜMID ● MANTLID
● ÜLIKONNAD
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

Rootsi saatis välja Moskva spioonid

STOKHOLM (EPL) — Rootsi valitsus tegi N. Liidu suursaatkonnale teatavaks, et kolm Nõukogude kodanikku, nendest kaks diplomaadi staatusega, peavad Rootsist lahkuma ebasoovitavate isikutena. Diplomaadid on nimelt üle astunud normaalsest diplomaatilisest tegevusest ja tegutsenud tööstusspionaazhiga.

Rootsi politseivõimud kandsid valitsusele ette raporti kolme venelase katsetest tööstusspionaazhiks, eeskätt raali- ja elektrontehnika aladel. Täpselt aasta tagasi avastati samataoline juhtum Göteborgis, kus spioonid huvi tundsid Saab-Scania raaliseadmete vastu, milliseid valmistatakse robotrakettide ja satelliitide juhtimiseks.

Üks Rootsist lahkuma sunnituist on Nõukogude saatkonna teine sekretär Grigori Rapota, 40 aastat vana. Rapota tuli Rootsi a. 1980 ja hakkas kiiresti muretsema kontakte Rootsi poolel. Tal õnnestus leida informeerijaid kõigilt aladelt.

Ilmseks „vastuseks" Nõukogude saatkonna spioneerivate liikmete väljasaatmisele, levitas nõukogude teadeteagentuur Tass telegrammi Stokholmist, milles agentuuri korrespondent Rootsis süüdistab Rootsit Nõukogude vastases spionaazhis.

Tass jutustab, et üks Caravelle-tüüpi rootsi spionaazhilennuk teeb reeglipäraseid tuure Läänemere kohal ja kuni Põhjanabani välja, et moodsa elektronvarustusega registreerida kõike, mis toimub Nõukogude territooriumil.

Rootsi poolel tuletatakse meelde, et aasta jooksul on kõik Euroopa maad vene diplomaate välja saatnud — teada on 100 juhtumit.

Peavõit ligi 14 miljonit

Laupäeval tuli Torontos loosiratast Lotto 6/49 peavõit, mis oli kasvanud 13.890.588,80 dollarile. Võidunumber oli 2, 12, 29, 31, 44, 46. Summa on suurem, mis kunagi olnud võiduks Põhja-Ameerika loteriidel. Nädala algul ei olnud võitaja veel raha järele tulnud. Loterii korraldajad ütlevad, et võidupilet on müüdud Ontarios.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Vastavalt trükikoja tehnilistele nõuetele palume käsikirjad „Meie Elu" toimetusele saata masinkirjas ja võimalikult varakult enne lehe ilmumist.

Adelaidi Eesti Maja

ILMUS
Salme Ekbaum „ÕHUMÄRGI ALL"
Viies kogu luuletusi.
Hind $10.00. Postiteel saatekulu Kan. $1.75, USA-sse $2.12
Müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

ESTO '84 raames tähistame meie rahvuslipu, sini-must-valge sündi 100 aastat tagasi.

Ostke Eesti lipp ja laenake see välja ESTO '84 kaunistamiseks.

1. **Eesti lipp 165 x 105 sm. hind $20.00**
2. **Sama lipp koos kandevardaga $30.00**

Tshekid kirjuta Esto '84 nimele.

TELLIMISED SAATA AADRESSIL:
Sini-must-valge lipu 100 a. Juubeli Komitee
958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario M4K 2R6, Canada

Tellija nimi ja aadress .....

.....

Tel. No. .....

Soovin tellida ..... lipu/lippu ..... lipu/lippu vardaga
Tulen järgi ☐ Saata postiga ☐ — lisada $2.00

Lisan tsheki $ .....

Hilda Kleiner valiti tagasi Hamiltonis

Hamiltoni Pensionäride Klubi, olles hiljuti tähistanud oma tegevuse viienda aasta algust, pidas järjekordse peakoosoleku 12. jaanuaril klubi ruumides.

Juhatus õpetaja Tõnis Nõmmik ja protokollis Helmi Viitre. Eelmise peakoosoleku protokolli luges ette sekretär Varju Reio. Tegevuse aruande esitas esinaine Hilda Kleiner, millest ilmnes, et klubi oli taas olnud elavas tegevuses.

Omavahelisi kokkutulekuid peeti peaaegu igal nädalal, kogu aasta läbi, millele erilise sisu ja meeleolulisuse andsid tähelepanuavaldused sünnipäevalastele ja juubilaridele. Võeti osa kõikidest rahvuslikkude päevade tähistamistest, harmoonilises koostöös teiste kohalikkude eesti organisatsioonidega. Ühised väljasõite teostati: Niagara Falls'i, „Lion Safari'sse" ja „Ehataresse". Elamuslikuks sündmuseks kujunes see, kui ühel kaunil juulikuu päeval, saabus külaskäigule kolm bussitäit kaasmaalasi Toronto „Eesti Kodust". Selle vastuvõtu ajal sõlmiti hulk uusi sõprussidemeid. Septembris korraldati basaar, kus loosimisele tuli oma huviringide poolt rikkalikult valmistatud esemeid. Lõpuks ei saa ka nimetamata jätta manalasse varisenud kaaslaste ärasaatmisi ja peiesid, milliseid möödunud aastal oli tavalisest rohkem.

Kassaaruande esitas laekur Aliide Lauk. Sellele järgnevast revisjonikomisjoni aruandest, etteloetud Alfred Soosalu poolt, selgus, et klubi rahaline asjaajamine on olnud kõigiti korras. Suhteliselt väikesearvulise organisatsiooni kohta tuleb ülejääki — $822.– pidada tubliks saavutuseks ja ka tõenduseks, et kassa on olnud heades ning hoolsates kätes. Klubil on raha pangas — $2,057.

70 LIIGET

Aruannete lõppedes Adar Woode andis lühikese arvulise ülevaate klubi liikmeskonna kohta. Aasta algul — 61: juurde tulnud — 13; lahkunud — 4; aasta lõpul — 70. Nimeliselt olid surma läbi lahkunuteks: Lydia Kreekman, Anna Vall, Ludvig Vahtras ja Evald Jaanson. Neid mälestati vaikse seisakuga.

Valmiste osas peab tähendama, et viimastel kuudel oli klubi liikmeskonda häirinud teatud mure esinaise koha täitmise pärast. Nimelt oli klubi asutamisest saadik seda juhtinud Hilda Kleiner mõista annud, et tema esinaise kohale enam ei kandideeri. Asendaja leidmine aga põrkus raskustele, sest nende liikmete seast, kes seda paljunõudlikku ametkohta oleks olnud võimelised kandma, ei leidunud ühtegi kandideerijat. Kartéti koguni klubi lagunemist.

Lahenduse olukorda tõi Hilda Kleiner ise, kes arvestades sellega, et eeloleval aastal ka klubil, ESTO tõttu, lasuvad erilised kohustused, millede edukas täitmine väga palju oleneb juhtkonna kogemustest, nõustus lõpuks kandideerima. Ja nii kinnitaski koosolek tema esinaiseks edasi aklamatsiooniga.

Juhatuse koosseisu valiti järgmised liikmed: endised — G. Kilk, T. Maripuu, A. Parras, V. Reio, uued — J. Roosimagi, H. Viitre, V. Vurma, Revisjonikomisjon: G. Kilk, A. Soosalu, A. Voode.

KLUBI VANEM?

Koosolekul arutati veel ESTO-sse puutuvaid küsimusi: osavõttu organisatsioonide tegevuse näitusest; pääsmete muretsemist; lippude tellimist; osavõttu rongikäigust jne. Põhikirja osas kaaluti küsimust, kas selles esinev nimetus „esimees" muuta „Klubi vanemaks". Põhjendusena toodi ette, et „vanema" nimetus väldiks mõistelist vastolu naisisiku esimeheks oleku korral ja ka seda, et sellel nimetusel on kauge eestipärane tagapõhi. Otsustamine jäeti järgmiseks koosolekuks.

Koosoleku lõppedes maitsti kohvi ja küpsiseid ning mindi koju kerge südamega, teades, et seekordne kriis oli leidnud lahenduse.

Tulge rahvusvahelisse kohvikusse!

Eestlaste sõprusvahekordade loomiseks, arendamiseks ja edukaks säilitamiseks kõigi meie teistest rahvustest abielukaaslaste ja sõpradega, korraldab Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, Noorsootöö Komisjoni algatusel, reedel, 27. jaanuaril 1984. a. Toronto Eesti Majas rahvusvahelise kohviku (Internatonal Cafe).

Meil kõigil on tuttavaid ja sõpru teiste rahvusgruppide hulgas. Paljud eestlased on ka abielus nn. „võõramaalastega". Seltskondlik läbikäimine toimub tavalisti ainult kitsamas või perekondlikus ringis. Meeldiv oleks aga vahetevahel kokku tulla ning suhelda ka ulatuslikumalt ning luua avaramaid võimalusi omavaheliste tutvuste ja sõprussidemete loomiseks.

Selle eesmärgi taotlemiseks korraldab EKN kõigile eestlastele, kes soovivad oma mitte rahvus-kaaslaslst abikaasadele ja tuttavatele ning samuti eesti ühiskonna sõpradele teistes rahvusgruppides võimaldada ühist kultuurset ajaviidet, meeldivat koosviibimist ja meelelahutusliku õhtut, Toronto Eesti Maja keskmises saalis reedel, 27. jaanuaril kell 8 õhtul „Rahvusvahelise Kohviku". Kavas on mitmete rahvaste muusikaloomingut sopran Liina Purje ja tema lauluansambli ettekandel. Rahvusvaheline baar ja suupisted kuuluvad samuti „International Cafe" juurde. Sissepääs on $6.00 isikult, $10.00 paarilt.

Visuaalsed väljapanekud annavad ilmeka ülevaate ja informatsiooni ESTO '84, eesti täienduskoolide, lasteaia, eesti keele kursuse jne. kohta.

„Rahvusvahelise Kohviku" kutseid koos eelseisvate ürituste kalendriga on võimalik saada EKN büroost, tel. 465-2219.

Tulke kõik võtke kaasa oma kaasad ja kaaslased, tuttavad ja sõbrad — ka teistest rahvustest!

Esto Mutual Fund Ltd.
10. jaanuaril 1984 aktsia hind $13.01
145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 – tel. 364-1131

Advokaat Alfredi süüdistatakse pettuses

Toronto ajalehtede teatel on advokaat Ernest Justinian Alfred'i vastu 9. jaanuaril tõstetud süüdistus petmises. Politseiseersandid Bob Smith ja Pat Lymburner alustasid juurdlust möödunud aasta oktoobris, pärast seda kui advokaatide ühing, Law Society of Upper Canada, revideeris tema arvepidamist. Revisjon järgnes ühe kreeditori kaebusele, et ta oli andnud oma advokaadile 130.000 dol. investeerimiseks, kuid ei saanud kätte intresse.

„Star'i" teatel ütles politsei, et 60-nelt Metro-Toronto eesti ühiskonna liikmelt olevat välja petetud kahe viimase aasta jooksul kokku 1,6 miljonit. Hommikulehele „Sun" on politsei ütelnud, et investeerimiseks määratud raha oli kasutatud isiklikuks otstarbeks.

Ernest Justinian Alfred on 49-aastane ja tema advokaadikontor asus Toronto Dominion Centre'is. Politsei ütles „Star'ile", et Alfred oli pettuse ohver 1975. a. Pettur mõisteti süüdi ja sai vanglakaristuse.

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

Exclusive Delicatessen Co. ● 43 Mulock Ave. Toronto
UUS OMANIK – KEITH JACKSON
on Teie teenistuses — igat sorti suitsukalu.
Helistage: 766-6007

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

Tähelepanu
Kinnisvara omanikud
Metro Torontos — Teie 1984

KINNISVARA HINDAMINE
omavalitsuse ja kooli maksudeks

Piirkonna maksubürood kogu Ontario ulatuses on vastutavad, et kinnisvara ja koolimaksud on õiglaselt määratud.
Maksumaksjate nimestik on edasi antud kohapealsetele omavalitsustele, et määrata maksuühik (mill rate) nende piirkonnas olevatele kinnisvaradele.
Summa, mis Teie maksate kinnisvara maksuna elamu või äri kohta, oleneb maksuühikust (mill rate), mis on määratud Teie piirkonnas ja see arvestatakse Teie kinnisvara alushinnast (assessed value), mille tulemuseks on Teie 1984. a. kinnisvaramaksu suurus.

Open House Sessions

Maksuametid on avatud küsimustele vastamiseks, et Teie täielikult aru saaksite väärtuse määramisest erapooletul viisil Teie kinnisvaradele.
Maksuametid on igas omavalitsuses kättesaadavas asukohas, et võimaldada Teile maksuametnikuga rääkimist ja selgitada Teile maksulehte. Neil on õigus kohandada ja parandada andmeid enne, kui saadetakse piirkonna maksuametisse. Kui Teil on küsimusi, aga ei ole võimalik isiklikult küsima minna, siis võtke ühendust oma piirkonna maksuametiga, aadressid ja telefoni numbrid on selle lehe trükise all ära toodud.

Assessment Notice

Maksuteated saadetakse ainult neile, kellel **maksumäär oli muudetud möödunud aasta jooksul või kui olite apelleerinud või kinnisvara oli ümber hinnatud nr. 63 maksumäära-akti alusel** või oli koolimaks erinevalt suunatud või mõni teine muudatus viimase aasta maksulehel.

Appeal Procedure

Kui olete juba külastanud maksuametit ja ikka ei ole rahul maksumääraga, siis on Teil õigus sisse anda ametlik kaebus Assessment Review Board'ile. The Review Board omakorda korraldab ülekuulamist ja vastutab, et maksustamine on õiglaselt tehtud ja võrdleb samaväärsete kinnisvaradega Teie ümbruses ning võib-olla muudab maksumäära vastavalt kui vajalik.

Appeal Deadline

Vastulause avaldamise viimaseks päevaks on märts 7. 1984.
Avaldus peab edasi antud olema kas Notice of Appeal Form (vastav trükis) või kirjalikult, ja saadetud Regional Registrar of the Assessment Review Board'ile hiljemalt 7-ndaks märtsiks 1984. Sellel peab olema märgitud kinnisvara aadress ja maksunumber ning esitatud vastulause põhjus.
Teid abistatakse, kui vajate, Notice of Appeal Formi või aadressi osas. Regional Registrar of the Assessment Review Board'i osakonnad on kättesaadaval igas piirkonnas. Ka omavalitsuse maksuametist võite vorme saada.

Schedule of Open Houses

CITY OF NORTH YORK Regional Assessment Office 55 Doncaster Avenue Thornhill, Ontario L3T 1L7 (416) 889-9503	CITY OF SCARBOROUGH and BOROUGH OF EAST YORK Regional Assessment Office 7 Overlea Boulevard Toronto, Ontario M4H 1A8 (416) 423-1240	CITY OF ETOBICOKE and CITY OF YORK Regional Assessment Office 4 Eva Road Etobicoke, Ontario M9C 2A8 (416) 621-9400

January 16th to 20th, –January 23rd and 24th–8:30 am to 8:00 pm each day

Ontario Ministry of Revenue

CITY OF TORONTO
Regional Assessment Office
2221 Yonge Street
Toronto, Ontario M4S 2B4
(416) 486-6300
January 16th to 20th
January 23rd to 27th
8:30 am to 8:00 pm each day

TRANSLATED BY THIS PUBLICATION FROM TEXT PROVIDED BY THE ONTARIO MINISTRY OF REVENUE

15. aastapäeva väljamüük
THE SCANDINAVIAN SHOPPE
235 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886
Omanikud eestlased.

Teadaanne suusatajatele

Balti suusavõistlused korraldatakse sel aastal Eesti Spordiselts Kalev'i Suusaklubi poolt laupäeval, 4. ja pühapäeval, 5. veebruaril Devils Elbows'i suusamäel ja murdmaaradadel Üldkorraldajaks on Arvo Oiling.

Mäesõiduvõistlused toimuvad laupäeval, 4. veebruaril algusega täpselt kell 11.00 h. Registreerimine 9.30-10.30. Kui ühes grupis on vähem kui kolm osavõtjat, võidakse see ühendada teise grupiga. Võisteldakse slalomis ja suures slalomis; kahe sõiduga mõlemil alal. Võistlused toimuvad järgmistes vanusegruppides: Mehed — 1. Noored poisid 12 ja noorem., vanemad poisid 13 - 16, mehed — 17-44, veteraanid 45 ja vanemad. Naised 13 ja vanemad ja noored tütarlapsed 12 ja nooremad. Vanuse arvestamise aeg 31. dets. 1983.

Murdmaa suusavõistlused toimuvad pühapäeval, 5. veebruaril algusega täpselt kell 10.30 h. Registreerimine 9.00 - 10.00 h. Võistlused toimuvad järgmistes vanusegruppides ja distantsidel: Mehed 17 - 44 a. - 10 km., veteraanid 45 ja vanem. — 10 km., vanemad posid 13 - 16 — 5 km. noored poisid 12 ja noorem. — 2,5 km. Naised: 17 - 34. a. — 5 km., vanemad naised 35 ja vanem. — 5 km., vanemad tütarlapsed 13 - 16 — 5 km., noored tütarlapsed 12 ja noorem. — 2,5 km. Vanused arvatud 31. dets. 1983. a.

Osavõtumaksud on mäesõidus: 12 ja noorem. tähtajaks — $5.-, kohapeal $6.-. Teistel: tähtajaks — $10.-, kohapeal $12.-. Murdmaavõistluses: 12. a. ja noorem. tähtajaks $3.-, kohapeal $4.-. Teistel: tähtajaks $6.-, kohapeal $8.-.

Kirjalik osavõtuavaldus koos tšekiga tuleb saata hiljemalt 25. jaanuariks 1984 (registreerimise tähtaeg) aadressil Arvo Oiling, 31 Jellicoe Ave, Toronto, Ont. M8W 1W2. Tšekk kirjutada Estonian Ski Club nimele. Kui osavõtja on noorem kui 18 a., osavõtuavaldus peab olema allakirjutatud ühe vanema poolt. Osavõtumaks tagastatakse nendele, kelledel ei olnud võimalik võistlustele ilmuda. Auhinnad on kolmele esikohale. Mäesõidus on eriauhind sellele, kes võidab mõlemad slalomid. Informatsiooni lume olukorra kohta annab Arvo Oiling — telef. Toronto (416) 255-0783. Juhul, kui ettenägemata asjaolude tõttu tulevad võistlused edasilükata, siis sellest teatatakse osavõtjatele. Osavõtjate eelregistreerimine on hädavajalik võistluste heaks kordaminekuks.

Toronto Eesti Spordiselts Kalev'i Suusaklubi

Esto hotellitoad odavamaks

Esto majutuse korraldaja Maire Lainevool teatab, et hotellid tegid eestlastele jõulukingi sellega, et alandasid ööpäeva hotellitoa hinna kuni kümne dollari võrra. Hinnaalandus kehtib ka kõigile neile, kes juba on end registreerinud Esto majutusbüroo kaudu.

Jõulukinkide seeriat alustas Esto '84 peakorteri hotell, Royal York. Ööpäeva uus hind Can. $79 kahele ($89 kolmele).

Harbour Castle Hilton on nüüd $85 kahele; Ramada Inn $70 kahele; Carlton Inn $55 ühele, $65 kahele ja $75 kolmele. Kõigis hotellides on lapsed alla 18 a. tasuta, kui nad ei vaja lisavoodit. Magamiskott on lubatud. Uued hinnad kehtivad kuni 7. mai registreerimiseni. Soovitav on aga juba nüüd tuba reserveerida koos Can $100 sissemaksuga iga toa jaoks.

Üliõpilaselamutesse on registreerinud üle 450 isiku. Soovitame ööma- ja tellimised hiljemalt veebruariks sisse saata! Toronto ülikooli elamud erinevad koha, hinna ja mugavuse poolest. Tüüpilises toas on kaks üheinimese voodit, laud, tool ja kapp või riietekoht. Vannitoad on koridorides, välja arvatud Neill Wycik ja Tartu College. Üliõpilaselamute sissemaks on Can $100 isikult.

Praegu on veel võimalik majutada järgmiselt (Neill Wycik on täis):

1) Victoria ülikooli elamud (osa Toronto ülikoolist). Can $150 isikult kaheinimese toas, 8 ööpäeva koos hommikusöögiga ja $18.90 iga lisapäeva eest. Can $200 kui üksi toas ja $26.25 iga lisapäeva eest. Lapsed alla 18 aasta, koos vanematega, on tasuta, kui oma magamiskott. Üks lisavoodi tuppa on võimalik, $5.25 päevas, hommikusöök eraldi tasuda.

2) St. Michael College'i elamud. Eelistatud õpilastele ja noortele. Can $70 isikult kaheinimese toas ($77 üksikuna toas) 8 ööpäeva eest ja $14.70 lisapäevad. See hind on ilma hommikusöögita — söökla on olemas.

3) University College'i ja New College'i elamud on praegu Rootsi komitee poolt reserveeritud Rootsist tulejatele. Hinnad on $18—$27 ööpäev, koos hommikusöögiga.

4) Tartu College on pisut kaugemal kui ülikooli ühiselamud. Kas seal suveks vabu tube on, selgub alles aprilli keskel.

Majutuse valiku leht palutakse täita nii täielikult kui võimalik, eriti 1) hotelli või üliõpilaselamu valikud, 2) milliseid voodeid soovite toas, pannes tähele valiku piirid, 3) saabumise ja (võimalikult) lahkumise kuupäevad (isegi kui neid hiljem on vaja muuta). Samuti vajame Teie aadressi ja kõikide toasolijate nimed.

Hotelli ega pileteid ei saa reserveerida ilma tellimisleheta ja vajaliku rahasummata. Vormid ilmusid Esto '84 Teadetes. Neid saab tasuta Esto büroost ja neid saadeti eesti organisatsioonidele üle maailma.

Esto aadress: Esto '84, 958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario, Canada M4K 2R6. Telefon: (416) 465-1834 — olge valmis jätma oma soov helilindile, ükskõik mis kellaajal. Bürootunnid on esmaspäevast neljapäevani kella 2-est 7-ni. Siis telefoni vastab büroojuhataja Epp Aruja.

ESTO'84 TORONTO 150

Toronto Eesti Ühispank, tähistade
tegelise finantsilise ettevõtte vab
tõttu. Isegi raskete ja keeruliste m

Ühispanga juhatus. Istuvad
vad: A. Kütt, S. Kask, K. Ra

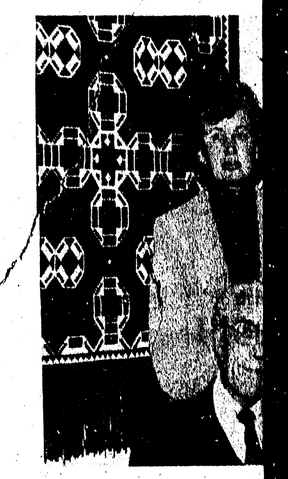

Ees istuvad: välisrevident
Liia Orav. Taga seisavad:
Ado Park.

ÜHISPANGA TÕUS V

Seis			Äri
1958	5-ndal	aastapäeval	8
1963	10-ndal	„	3,4
1968	15-ndal	„	5,6
1973	20-ndal	„	11,0
1978	25-ndal	„	20,7
1983	30-ndal	„	24,4

TORONTO EESTI Ü

TORONTO EESTI ÜHISPANK 30 AASTAT

Toronto Eesti Ühispank, tähistades oma 30-ndat tegevusaastat, tervitab ja tänab oma liikmeid jätkuva usalduse eest, mis on võimaldanud luua 24.5 miljon dollarilise äriseisuga ühistegelise finantsilise ettevõtte vabas maailmas, ja on olnud suuteline 30-ne aasta jooksul eesti ühiskonnale säästma umbes 2 miljon dollarit, peaasjalikult soodsa hoiu- ja laenupoliitika tõttu. Isegi raskete ja keeruliste majanduslikkude olukordade kehtides on ühistegevuse põhimõte „ÜHENDUSES ON JÕUD" tõendanud seda juhtlauset. Ühispanga juhtkond ja ametkond püüab end jätkuvalt rakendada eesti ühiskonna teenindamiseks ka tulevikus.

Ühispanga juhatus. Istuvad: E. Kuris, V. Noolandi, E. Kuutma. Seisavad: A. Kütt, S. Kask, K. Randlaid ja E. Runge.

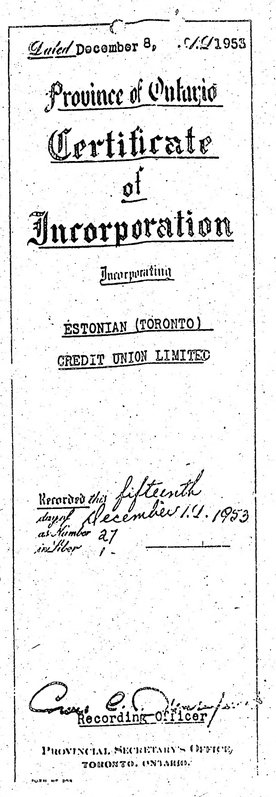

Dated December 8, A.D. 1953

Province of Ontario

Certificate of Incorporation

Incorporating

ESTONIAN (TORONTO)

CREDIT UNION LIMITED

Recorded this fifteenth day of December A.D. 1953 as Number 27 in Liber 7

Recording Officer

PROVINCIAL SECRETARY'S OFFICE, TORONTO, ONTARIO.

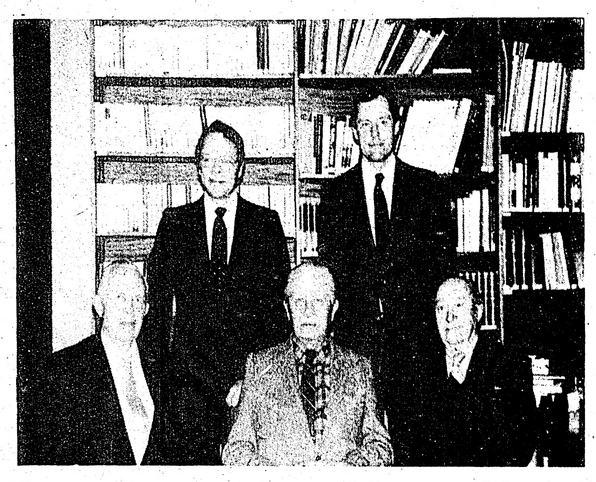

Krediidikomitee: K. Arro, K. Meipoom, S. Veidenbaum, P. Einola ja H. Urm.

Ees istuvad: välisrevident Gunnar Mitt ja revisjonikomisjoni esinaine Liia Orav. Taga seisavad: revisjonikomisjoni liige Asta Piil ja advokaat Ado Park.

Toronto Eesti Ühispank maksab

1) jooksvatelt tšekikäibe arvetelt	3% aastas
2) päevased hoiused	6% aastas
3) tšekikäibeta hoiuarvetelt	6¾% aastas
4) tähtajalistelt summadelt —	
30—119 päeva	7¼% aastas
120—179 päeva	7½% aastas
180—364 päeva	7¾% aastas
1-aastane	8% aastas
3-aastane	9% aastas

Toronto Eesti Ühispank võtab

kinnisvaralaenudelt	10% aastas
personaallaenudelt	12½% aastas

Ametkond: P. Naaber, K. Evert, L. Jakobson, K. Ahermae, P. Kiilaspea, A. Nassar, E. Tallmeister ja L. Peters. Puuduvad: T. Tammisto, H. Haarmann ja L. Teose.

ÜHISPANGA TÕUS VIISAASTAKUTE VIISI (1000 dollarites)

Seis	Äriseis	Kassa ja pangad	Laenud	Väärtpab.	Hoiused	Liikmeid
1958 5-ndal aastapäeval	858	156	562	130	806	1,146
1963 10-ndal „	3,450	757	1,690	940	3,313	2,654
1968 15-ndal „	5,603	740	2,924	1,804	5,415	3,737
1973 20-ndal „	11,005	2,348	5,070	3,377	10,424	4,447
1978 25-ndal „	20,776	4,816	9,714	5,620	19,930	5,029
1983 30-ndal „	24,496	4,527	14,358	4,674	24,285	5,449

TORONTO EESTI ÜHISPANGA ÄRISEIS 31. DETS. 1983 NÄITAB:

Äriseis	24,5	miljonit dollarit
Kassa- ja pangaarved	4,5	„ „
Laenud	14,4	„ „
Väärtpaberid	4,7	„ „
Hoiused	24,3	„ „

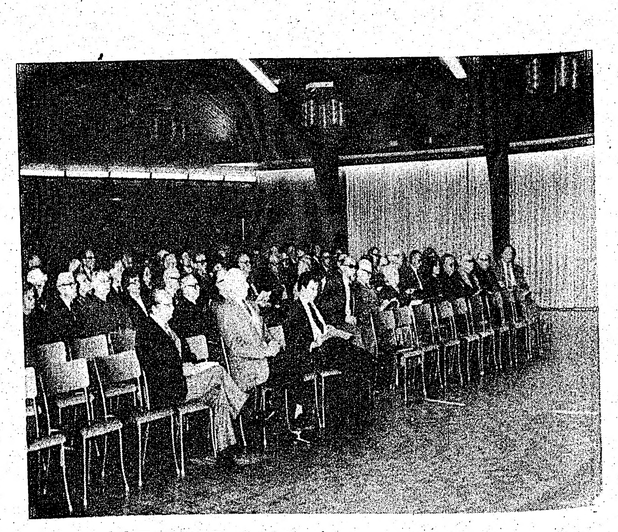

Peakoosolek Toronto Eesti Majas.

Ametnikud panga tegevuses.

TORONTO EESTI ÜHISPANGA LIIKMETE HOIUSED ON RIIKLIKULT KINDLUSTATUD KUNI 60,000 DOLLARINI IGALE LIIKMELE

Meie Noored

Natukene indiaanlastest

Nime indiaanlane, ristis Columbus Ameerikasse jõudes siinseid inimesi nähes. Ta arvas, et oli Indiasse jõudnud ja kohtas sealseid elanikke. Üllatus oli suur, aga ekslik nimi jäigi, on tänapäevani. Indiaanlastele see ei tähendanud midagi, sest omavahel oli neil palju suguharusid, mitmete nimedega. Iroquois üksi jagunes juba viieks eri suguharuks, kuhu kuulusid: Onundaga, Oneida, Mohawk, Cayuga ja Seneca. Peale Iroquoisi oli aga veel palju pea-suguharudega, paljude ala-suguharudega.

Kuna indiaanlased elasid looduse keskel, nende elu ja ülalpidamine olenes küttimisest, siis õpetati neid juba varajases lapseeas tasa ja ettevaatlikult liikuma. Kütt pidi olema osav ja ettevaatlik, et metsast omale ja perele toitu ja ihukatet tuua. Iga väiksemgi krõbin, sahin ja vale liigutus, võis metsloomа hirmutada ja milline tunne oli, metsast tühja käega koju minna. Kütt pidi vahel päevade viisi ringi luusima. Kui ta leidis kitse joogikoha, või jäljed, pidi nende mööda järgima. Vahel läks tee vaevalist rada, vahel läbi kõrge rohu, mis ei tohtinud sahiseda, vahel metsa all, kus kuivanud oksad ei tohtinud jälgija jalge all praksudes murduda. Õnnelikud päevad olid, kui satuti piisoni, või põdra karjale, siis jätkus toitu ja nahku kõikidele kauaks ajaks. Aga käredatel talvedel, tuiskudel ja tormidel oli õnn, kui saagiks langes üksik jänes, või kui veelgi viletsamalt läks, siis kõhn orav.

Nahku parkisid ja värvisid naised. Karva lahtivõtmiseks leotati neid tuhalehelises, kraabiti siis puhtaks, pesti ojas sodist ja hõõruti kivide ja kraaperiga kuivaks. Maksast, ajudest ja rasvast tehtud määrdega hõõruti seejärele puhas kuiv nahk põhjalikult läbi ja siis veel suitsutati teda. Pärast sellist toimingut pingutati suur nahk pulkadega maapinnale sirguma. Väiksemate jaoks olid pingutusraamid. See kõik oli aeganõudev ja raske töö. Tasuks oli, nahk pidas kaua vastu. Naiste tööks jäi perele moccasinide, särkide ja pükste õmblemine. Ilusamatele esemetele õmmeldi kaunistused, neid okkasea okastest, põdra hammastest või lõigati ridade viisi narmaid. Kui helmed vahetuskaubaks tulid, ilustati neid helmetikandiga, milles indiaani naised olid osavad.

Iga pealik oli uhke, kui võis omada sulgedest peakatet. Seda aga oli raske saada, sest peakattele kulus sadaviiskümmend sulge ja need pidid olema kotka suled. Teadagi, nende saamine oli aeganõudev ja raskustega seotud. Vahel saadi sulgi ka vahetuskaubana. Hea hobuse vastu võis saada kaks kotkasulge. Põhjusel, miks peaehe pidi olema ainult kotka sulgedest oli, et need olid ilusad ja kandja võis sulgede läbi osa saada julge uhke linnu suurest võimust. Vahel lisati veel peaehtele samal põhimõttel pühvli sarved, ilustati valgete nirginahkadega ja helmestega.

Kui pealik oli vastava hulga sulgi kogunud, siis tema naine valmistas peakatte. Nii oli komme.

Indiaanlased olid ka osavad kanuu ehitajad. Nad oskasid kasel või jalakal terve kanuu pikuselt koort lõigata. Ehitati raam, jalaka koore alt, pehmest kihist punuti nöör, millega terve suur toht raami külge õmmeldi. Õmblused ja praod kaeti männi vaiguga, et oleks veekindel. Kui jõgi muutus mõnes kohas läbipääsmatuks, võeti kerge tohukanuu selga ja kanti ühest veekogust teise. Ka õõnsatest puudest tehti paate, mida isegi väga õhukeseks õõnestati, ainult, et need olid liiga rasked seljas kandmiseks.

Indiaanlased leiutasid lumesaapad ja õpetasid nende valmistamist ja kandmist ka valgele mehele. Ilma nendeta ei olekski mõeldav olnud lumistes metsades liikumine, ega küttimine, sest nemad suuski ei tunnud. Pealegi, lumesaabastega oli võimalus igasuguste ilmadega, igasugusel maastikul liikumine, ka jooksmine.

Indiaanlased oskasid palju ilusaid asju teha ja olid osavad kütid, aga kuidas nad tahtsid ja jaksasid külmadel talvedel telkides elada, on raske mõista. Kui nad oskasid ja tegid võimsaid tootem-poste, milledesse suguvõsade jutud, igasuguste looma kujudega olid lõigatud, oleksid osanud ka maju, kus soe ja mugav on, püstitada. Aga ei, nad elasid telkides ja talvel külmal ajal katsid neid pealt kuuseokstega, et oleks soem. Ja miks nad ei kasvatanud omale põdrakarju, et oleks liha igapäev omast käest võtta? Nii teevad ometi laplased, kes on ka rändrahvas, rännates kaasa oma karjadega, suvel telgis, talvel soojas puumajas.

Indiaanlastel on omad jutud, kus on kirja pandud, kui palju on nad külma, nälga ja viletsust kannatanud. Nad tundsid palju ravitaimi, aga kannatasid raskete haiguste all, sest neil oli sageli külm ja oli aegu, kus ei olnud toitu. Paigast teise rännates jätsid nad elu ainult juhuse ja õnne hooleks. Nende jutud on huvitavad, aga igakord jään mõttesse . . . miks oli see nii . . ? Miks elasid nad just nii, pealegi rikka looduse keskel, kus metsad olid täis loomi, veekogud täis kalu ja jämedad puud majapalkideks, puu-puu kõrval kasvades. Jah miks . . ?

V. A. KIMBERG-KOTKAS

Minu koolivaheaeg

Reede õhtul sõitsime maale suvilasse. Kui jõudsime sinna, ei olnudki väljas nii külm, aga toas oli üsna külm. Ruttu panime puid ahju ja varsti olid toad mõnusalt soojad.

Järvel oli paks jää. Isa pidi tegema jäässe augu, et vett saada. Järgmisel päeval käisime metsas jalutamas, püüdsime kalu ja mängisime lumes.

Ühel päeval sõitsime väikesesse linna, mille nimi on Picton. Käisime kauplustes ja restoranis pizzat söömas. Tore oli maal, aga kolmapäeval sõitsime jälle linna, tagasi koju.

ANDRES ABE
Toronto E.S. Täienduskool

Pettus

Kaks poissi elasid naabruses. Üks oli suur ja tugev, teine oli väike ja väledam. Väiksem poiss mõtles alati välja naljalugusid, sellepärast suuremale poisile meeldis temaga mängida. Ühel päeval tegi suur poiss ettepaneku võidu hakata viskama kive. Väiksem poiss nõustus ja suurem poiss arvas, et tema saab nüüd küll kõrgemale visata kui väiksem.

Järgmisel päeval toimus viskamine. Suurem poiss viskas oma kivi kõrgele õhku, siis kivi langes jälle tagasi maa peale. Väiksem poiss oli aga õhtul ühe linnu kinni püüdnud. Nüüd lasi ta selle peost lahti. Lind lendas kiiresti kõrgusesse ja oligi kadunud. Suur poiss ootas kaua aega lahtise suuga ja vaatas üles poole, aga kivi ei kukkunud enam maha. Talle ei meeldinud see trikk sugugi ning läks sõnagi lausumata minema.

Väikese poisi tuju langes samuti. Ta oli pettuse läbi olnud üle omast sõbrast. Ta ei meeldinud ise enam endile. Ta tõotas mõttes mitte kunagi enam petta.

E.T.Z.
Toronto E. S. Täienduskool

LUMI

Lumi tuiskab,
lumi lendab,
maa on valgeid helbeid täis.
Lumi on maas,
jää on kui klaas,
lapsed on õues taas.
Olgu lumesadu väljas,
mul riided soojad seljas,
lähen kelgutama ma.
Kutsun Linda kaasa,
lükkan ta alla mäest,
ta karjub kõigest väest.

Ema tuleb jooksuga,
tema kukub alla ka,
siis nad seal karjuvad . . .
Suurest hirmust mõlemad.
Kraevahed lund on täis,
nõnda lumesõda käis.
Kodus hakkas kõva riid,
miks sa nõnda märjaks said?
Isa nägu vihane.
Nõnda lõppes tuisupäev,
ei see minu meelest läe',
kuigi õppima end säen.

ERICH HALLING
Toronto E.S. Täienduskool

Talvel tuubi tarkusi!

Ei alistu talvevõim kunagi kergelt,
ega helgi päike veel päevalgi kõrgelt.
Eriti öösel hiilib hull pakane õue —
ära poe külmus noortele pähe ja põue!

Osavõtmatu kargus kuigi võidab
kõrgusi,
ära nukrutse! Tegutse, tuubi tarkusi!
Vahest lumetormgi matab su silmapiiri —
loodame, igatseme ja saavutamegi
päikesekiiri.

HELLA LEIVAT

„MEIE ELU" on eestluse hoidja ja ühendaja paguluses, püüdes kaasa aidata eesti keele säilitamiseks ja kasvava noorsoo hoidmiseks meie rahvusgrupi liikmena — seepärast lugege ja tellige „MEIE ELU".

Pinto

Kauges väikeses metsamajas elas poiss nimega Mark. Mark unistas tihti koerast, kes oleks suur ja tugev. Kord, kui Margi vanemad linna sõitsid, tormas teel neile kallale suur karu ja surmas nad. Nüüd pidi Mark üksinda elama ja väikest põldu harima. Tal oli kurb ja üksildane elu.

Talv tuli järsku ning Margil oli toit lõppemas. Ta otsustas püüda jää alt kalu. Sageli ta kartis seda teha, sest karu Suurkäpp elas läheduses. Sel päeval ta püüdis kolm kala. Järsku väike koer jooksis ta juurde ja katsus ka kala püüda. Poiss naeris ja küsis: „Mida sa siin teed? Suurkäpp saab sind kätte, tule parem minuga?" Koer läks Margiga kaasa ja jäi Margi juurde. Pinto oli ta uus nimi, Pinto kasvas varsti suureks ja tugevaks koeraks. Mark tänas Taevaisa, et ta saatis talle truu seltsilise. Ühel päeval ei tulnud Pinto koju. Mark muretses. Paar päeva hiljejem tuli koer koju verine, haavatud ja haige. Kuid eemalt õuenurgast leidis Mark Suurkäpa laiba.

Mark sai kuulsaks ja rikkaks meheks koera Pinto läbi, kes oli Taevaisa poolt saadetud Margile.

LINDA NORHEIM. 14.a.

MÜÜGIL

H. Rajamaa ja H. Leivat
"MEIE EESTI KEEL I"
eesti keele õpik II, III ja IV õppeaastale.
Hind $10.40. 180 lhk Köites.

Helga Nõu
„PEA SUU"
Raamat noortest ja noortele.
Hind $15.00. Postiteel tellides saatekulu: Kanadasse $1.75 ja USA-sse $2.50.

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

TIIGER

Tiiger on suur, tugev loom, kes elab Aasias. Temast on võimsamad lõvi ja jahimehed. Kõige suuremad tiigrid kaaluvad üle 550 naela ja on 10 jalga pikad. Oma hammastega võivad nad nahka süüa, kuid harilikult on nende toiduks notsud, lehmad, sebrad ja teised loomad, keda nad kätte saavad.

Nad kütivad õhtul. Päeval on nad harilikult vees, et jahutada end kuumusest. Üks tiiger sööb umbes 32000 naela liha aastas. Ma tiigrit koduloomaks ei soovi.

ARVO LAANSOO
Toronto E.S. Täienduskool

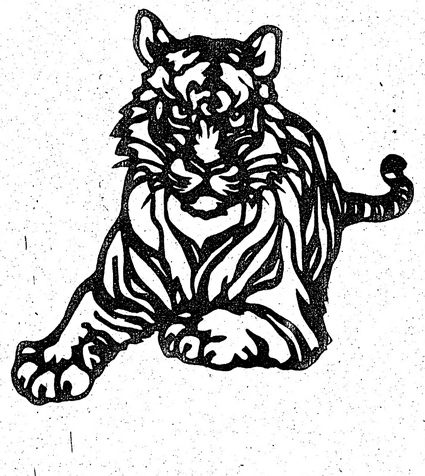

TALVE LÕBUD

Talvel on palju lõbusid ja töid. Mulle meeldib murdmaa suusatamine, kelgutamine, uisutamine, lumesõjapidamine ja lumememme ehitamine. Ka on tore lund kühveldada ja linde sööta.

Teeme saiatükid väikesteks raasukesteks ja mõnikord paneme ka rasva neile peale kuldnokkade jaoks. Üks lind on alati valvepostil puuoksal. Kui paned toitu välja siis ta hõikab kõiki teisi sööma. Ta ei lähe ise enne sööma, kuni kõik on kohal. Siis kui üks julge lind on toidu juurde lendanud, tulevad kõik teised.

Kord lamasime õega lumel väga vaikselt ja nägime, kuidas kuldnokad julgesid tulla maha lumele sööma. See oli esimene kord väljas olles, kui olime linde nii ligidalt lumel näinud söömas. Harilikult vaatame läbi klaasukse, kuidas nad nokivad toitu. Kuldnokad vilistavad ja varblased siutsuvad tänuks toidu eest.

Varblastele paneme linnumajja seemneid. Nad pudistavad maha nii palju, et tuvid saavad maast süüa. Huvitav on vaadata lumel väikseid jalajälgi, siis näed, et linnud on toitu söömas või otsimas käinud.

Murdmaasuusatamine on tore, eriti künkast allasõitmine. Eelmisel aastal saime jõuluks murdmaa-suusad. Küll oli lõbus suusatada!

Kelgutamine kodu lähedal elektriplatsil on ka tore. Seal on hea väike mägi ja väga mõnus ning libe alla lasta. Lõbus on väga kiiresti mäest alla sõita. Nagu lendaks. Lund tuiskab näkku, kui hästi kiiresti libised.

Forest Valley's, kuhu me klassiga läksime, saime ka plastikkelkudega mäest alla lasta. Üks laps sõitis mulle otsa, meie libisesime oma kelgu pealt kohe teise kelgu peale — sai palju nalja.

Klassiga käisime ka uisutamas. Minu prantsuse keele õpetaja uisutas jälle kogemata mulle otsa. Kiiruisutamine on tore sport. Mulle meeldib kihutada mööda jääd. Eriti, kui teed pika rea, hoides kätest kinni. Kõige lõbusam on olla rea otsas, seal nagu lendaks.

Lume kühveldamine on raske töö, just siis, kui lumi on vett täis. See väsitab ja paneb hingeldama, muidu on tore kühveldada.

Lumi peab olema pehmem, et sellest teha lumememme ja pidada lumesõda. Lumememme palle on lõbus veeretada. Raske on keha alumisele osale lumepalle peale panna. Pea on kõige kergem.

Lumesõda on ka lõbus, aga paha, kui saad lumepalliga näkku ja suhu. Kui viskad lumepalli, pead enne vaatama, et sellel pallil ei oleks jäätükke sees. Kui tuleb vastu pead, saad valu.

Kord, kui tahtsin oma kassi naabri aiast ära ajada, mõtlesin, et viskan talle palli üle pea, sest ta lamas lumel. Kuid ta tõusis ja pall lendas talle vastu pead. Kass ehmatas väga ja tormas kohe koju, arvas vist, et pall tuli teiselt poolt.

Lumi on ilus, kui ta on puhas ja päike sätendab helesinisest taevast, siis see särab ja helgib. Ilus on ka, kui vaikselt sajab pehmet, valget lund. Puud on ilusad, kui neil on pehmest lumest vatt okstel. Lumeta ei oleks talve lõbusid.

Kõigile kellele meeldib talvesport, ootavad lund ja külma ilma.

TIINA PEDEL
Toronto E. S. Täienduskool

OLE DZHENTLEMAN!

Täna kirjutan oma vanemast vennast, Karlist. Ega ta minust palju vanem polegi, ainult aastat paar, aga tädi Lilli ütles, et mina olen mõistuselt vanem ja kommetelt parem. Mina oskavat vanemate inimestega kõnelda, laval esineda, kenasti knikssu teha, selleasemel Karli poeb teiste selja taha, põõrab kohmakalt selja või kaob ära.

Nooremast vennast, Agust, ei saa palju pajatada, ainult et sõidutan teda tihti beebivankris, mis talle kui mullegi on meeldiv toiming. Arvan, et temast võrsub muusik või laulumees, sest ta tihi lällutab laulda, kuigi rääkimisega on hiline.

Vanaema on mures meie Karli pärast, et mis sellest poisist küll tuleb, on teine nii kohmetu ja viisakuseta, kes teda niisugusena hindab või sallib.

Ühel päeval, kui Karli järjekordselt poriste jalgadega üle elutoa uue, heleda vaiba marssis, tegi meie memm mind tähtsaks oma sooviga: „Kuule Annika, aita mind ka vaadata, et sellele poisile ometi kord ristiinimese käitumine külge jääks. Ma ei mõista, kust ta need metsinimese moed ja karu kohmakused on õppinud."

„Metsinimene" ilmestasin mina.

„No-jah — mis ma pean ütlema sellise kohta, kes käitub nagu elevant portselani kaupluses, ei tereta teisi, vaevalt oskab tänadagi".

„Sõnad „metsinimene" ja „elevant" panid mind mõtlema. Mul oli nagu vennast kahju, ma nagu häbenesin, et tunnen „head tooni" . . . Varem ma ei pannudki venna kombeid eriliselt tähele, nüüd jälgisin neid enam ja kriitiliselt. Kui koos kooli läksime, lasi vend oma raamtukotti mind kanda, ise käis pikkade sammudega mu ees, et vaevalt jõudsin järele. Ma pahaks ei pannud. Aga nüüd, nüüd ma teda kohe täie õigusega õpetan:

„Ole ometi vähegi dzhentlemen, kanna ise oma raamatukotti ja minugi oma!"

Eesti Maja ukse juures teen korralduse: „Hoia uks seniks lahti, kui kõik daamid (meiega kaasasõitev sõbranna ja mina) on sisenenud!"

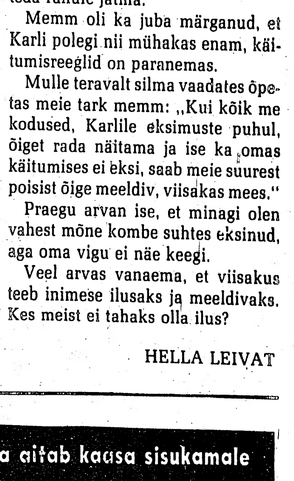

Siis tuletan talle meelde, vahest ägedalt, mõnikord heatahtlikult: „Ära ole nii kohmakas, tereta ometi õpetajaid, tereta tuttavaid, võta müts maha j n e." Teinekord annan talle meeldetuletuseks küünarnukiga väikese müksu, aga nii et keegi võõras seda ei märka.

Algul oli Karli nagu ehmatanud mu järskudest käsklustest ja täitis neid täpselt. Nüüd, kus ta ise hakkab ikka rohkem ja rohkem viisakamaks muutuma, ei talu enam mu õpetusi. Ma olevat tüdrukutirts ja pidavat teda rahule jätma.

Memm oli ka juba märganud, et Karli polegi nii mühakas enam, käitumisreeglid on paranemas.

Mulle teravalt silma vaadates õpetas meie tark memm: „Kui kõik me kodused, Karlile eksimuste puhul, õiget rada näitama ja ise ka omas käitumises ei eksi, saab meie suurest poisist õige meeldiv, viisakas mees."

Praegu arvan ise, et minagi olen vahest mõne kombe suhtes eksinud, aga oma vigu ei näe keegi.

Veel arvas vanaema, et viisakus teeb inimese ilusaks ja meeldivaks. Kes meist ei tahaks olla ilus?

HELLA LEIVAT

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Valeria Kotkas. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, Ont. M4R 1T8

KIRJAN

„Ma langesin esimesel sõjasuvel" soome kriitikas

„Uusi Suomis" ilmunud pooleleheküljeline kriitika Seppo Kuusisto sulest Juhan Peegli äsja soome keelde tõlgitud teose „Ma langesin esimesel sõjasuvel" kohta. Kriitika oli autori rasket olukorda mõistev, mida oli lugeda eriti ridade vahelt: kirjaniku töö pole kerge sotsialistlikkudes riikides.

Teos toodi soome raamatuturule kirjastuse „Weilin & Göös" poolt Kaisu Lahikaineni tõlkes ja 254 leheküljelisena.

Oma põhilise pinge saab raamat iseloomustades punaarmees võitlevate eesti sõjaväekohustuslaste kaudu Eesti rahva raskusi, et kohaneda nõukogude võimudega.

Autori kohta kriitik mainis, et 1919. a. sündinud kirjaniku ilukirjanduslik toodang on „napp, aga hea kvaliteediga". Oma raamatu ainestiku Peegel on saanud isiklikest kogemustest. Kuusisto arvab, et Juhan Peegel tahab erapooletu olla. Temal on inimlikku arusaamist neile elulahendustele, mida eestlased noil traagilistel aastail tegid. Tema vaatlejasilm näeb ka uue „suure isamaa" vaesust võrreldes seda Eesti (Vabariigi) oludega. „Ajalehed kirjutavad, et uus kord tagab täieliku õitsengu igal alal. Oleks tore, kui nii läheks ja ma tahaksin kangesti uskuda, et nii ka saab olema. Aga kas oleks võimalik, et leiduks õiglane riik, siiski aga täiesti oma, millel poleks tegemist mitte venelaste, mitte sakslastega?" tsiteeris soomlane raamatu ühe peategelase mõtteid.

Teos ei räägi juttu aatelisest ärkamisest, vaid muganemisest. Teiselt poolt see aga näitab ühise tausta omavate inimeste võimeid tõrjuda väliseid rõhumisi ja säilitada kõige omasemat.

Lõpuks jõudis Seppo Kuusisto veendumusele, et Peegli raamat on ennekõige väga julge ja eelarvamusteta, mida saaks igas suhtes soovitada neile, kes „usuvad, et N. Liidus ei saa oma arvamusi lähema mineviku sündmustest südamelt puistata". Selle lausega küll soome kriitik eksib, sest Eestis ei ole kerge tsensuurist läbi pääseda. Kuidas see Peeglile õnnestus, on arusaamatu.

J.M.

Stokholmis tähistati Treffoonia juubelit

STOKHOLM — „Akadeemia Treffonia" 100 aasta juubelile Stokholmi Eesti Majas kogunes neli õpetajat ja üle 30 endise õpilase, lisaks külalised-perekonnaliikmed.

Arvo Mägi, kooli lõpetaja a. 1931, andis juubelikõnes ülevaate Treffneri kooli arengust. Heino Vadi esines viiulisoologa (klaveril saatis Harri Kiisk). Veel mälestati kõiki surnud treffneriste mainides eriti kõrges vanuses surnud endist direktorit Konstantin Treffnerit ja kauaaegset vilistlaskogu esimeest Rootsis, Kaarel Sõmermaad.

Järgnes õhtusöök ja hiljem näitas Arvo Treffner valguspilte tänapäeva Tartust ja koolist ning vestles oma mälestusi elust direktori pojana, sellest, millised olid vahekorrad kaasõpilastega, millised olid direktori töölesanded, tööviisid ja palju muud. Tuli ju lahendada paljusid kooliga seotud küsimusi — näiteks osta küttepuud, lahendada õpilaste omavahelisi probleeme jne. Ja lõppeks, millist hiiglatööd pidid tegema kooli teenijad, kandes puid ja küttes ahje (puudus keskküte).

UURIJA-AN

Ameerika raadiojaam RFE/RL puutuvat küsimuste UURIJAT eeldab kursis olemist eluavaldus gratsioonis, võimet kiiresti koost analüüse ja kommentaare sündi koostöös raadiojaama eestikeelse daatidel peaks olema kõrgem h tud samaväärsed kogemused, Liitu puutuvates küsimustes nin asjus, võimalikult tõendatult ava ja inglise keele valdamine on v tav. Palk mitte vähem kui DM prii korter ja telsed hüvised. Lühike elulookirjeldus aadressil:

Personnel Office
Radio Free Euro
1201 Connecticu
Washington, D.C

LÕBUD

e lõbusam on olla rea otsas, seal
lendaks.
me kühveldamine on raske töö,
siis, kui lumi on vett täis. See
tab ja paneb hingeldama, muidu
ore kühveldada.
mi peab olema pehmem, et sel-
teha lumememme ja pidada lu-
õda. Lumememme palle on lõbus
etada. Raske on keha alumisele
lumepalle peale panna. Pea on
e kergem.
mesõda on ka lõbus, aga paha,
aad lumepalliga näkku ja suhu.
viskad lumepalli, pead enne vaa-
, et sellel pallil ei oleks jäätükke
Kui tuleb vastu pead, saad valu.
ord, kui tahtsin oma kassi naabri
ära ajada, mõtlesin, et viskan
palli üle pea, sest ta lamas lu-
Kuid ta tõusis ja pall lendas talle
pead. Kass ehmatas väga ja
as kohe koju, arvas vist, et pall
eiselt poolt.
mi on ilus, kui ta on puhas ja
sätendab helesinisest taevast,
ee särab ja helgib. Ilus on ka, kui
selt sajab pehmet, valget lund,
on ilusad, kui neil on pehmest
st vatt okstel. Lumeta ei oleks
lõbusid.
igile kellele meeldib talvesport,
vad lund ja külma ilma.

TIINA PEDEL
Toronto E. S. Täienduskool

TLEMAN!

s tuletan talle meelde, vahest
lt, mõnikord heatahtlikult:
ole nii kohmakas, tereta ometi
jaid, tereta tuttavaid, võta müts
j n e." Teinekord annan talle
detulетuseks küünarnukiga väi-
nüksu, aga nii et keegi võõras
ei märka.
ul oli Karli nagu ehmatanud
irskudest käsklustest ja täitis
äpselt. Nüüd, kus ta ise hakkab
ohkem ja rohkem viisakamaks
uma, ei talu enam mu õpetusi.
levat tüdrukutirts ja pidavat
ahule jätma.
mm oli ka juba märganud, et
polegi nii mühakas enam, käi-
reeglid on paranemas.
le teravalt silma vaadates õpe-
eie tark memm: „Kui kõik me
ed, Karlile eksimuste puhul,
rada näitama ja ise ka omas
nises ei eksi, saab meie suurest
õige meeldiv, viisakas mees."
egu arvan ise, et minagi olen
mõne kombe suhtes eksinud,
na vigu ei näe keegi.
l arvas vanaema, et viisakus
imese ilusaks ja meeldivaks.
eist ei tahaks olla ilus?

HELLA LEIVAT

ab kaasa sisukamale

ate Ühingu
Toimetuse
, Toronto,

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

„Ma langesin esimesel sõjasuvel" soome kriitikas

„Uusi Suomis" ilmunud pooleleheküljeline kriitika Seppo Kuusisto sulest Juhan Peegli äsja soome keelde tõlgitud teose „Ma langesin esimesel sõjasuvel" kohta. Kriitika oli autori rasket olukorda mõistev, mida oli lugeda eriti ridade vahelt: kirjaniku töö pole kerge sotsialistlikkudes riikides.

Teos toodi soome raamatuturule kirjastuse „Weilin & Göös" poolt Kaisu Lahikaineni tõlkes ja 254 leheküljelisena.

Oma põhilise pinge saab raamat iseloomustades punaarmees võitlevate eesti sõjaväekohustuslaste kaudu Eesti rahva raskusi, et kohaneda nõukogude võimudega.

Autori kohta kriitik mainis, et 1919. a. sündinud kirjaniku ilukirjanduslik toodang on „napp, aga hea kvaliteediga". Oma raamatu ainestiku Peegel on saanud isiklikest kogemustest. Kuusisto arvab, et Juhan Peegel tahab erapooletu olla. Temal on inimlikku arusaamist neile elulahendustele, mida eestlased noil traagilistel aastail tegid. Tema vaatlejasilm näeb ka uue „suure isamaa" vaesust võrreldes seda Eesti (Vabariigi) oludega. „Ajalehed kirjutavad, et uus kord tagab täieliku õitsengu igal alal. Oleks tore, kui nii läheks ja ma tahaksin kangesti uskuda, et nii ka saab olema. Aga kas oleks võimalik, et leiduks õiglane riik, siiski aga täiesti oma, millel poleks tegemist mitte venelaste, mitte sakslastega?" tsiteeris soomlane raamatu ühe peategelase mõtteid.

Teos ei räägi juttu aatelisest ärkamisest, vaid muganemisest. Teiselt poolt see aga näitab ühise tausta omavate inimeste võimeid tõrjuda väliseid rõhumisi ja säilitada kõige omasemat.

Lõpuks jäi Seppo Kuusisto veendumusele, et Peegli raamat on ennekõige väga julge ja eelarvamusteta, mida saaks igas suhtes soovitada neile, kes „usuvad, et N. Liidus ei saa oma arvamusi lähema mineviku sündmustest südamelt puistata". Selle lausega küll soome kriitik eksib, sest Eestis ei ole kerge tsensuurist läbi pääseda. Kuidas see Peeglile õnnestus, on arusaamatu.

J.M.

Stokholmis tähistati Treffoonia juubelit

STOKHOLM — „Akadeemia Treffonia" 100 aasta juubelile Stokholmi Eesti Majas kogunes neli õpetajat ja üle 30 endise õpilase, lisaks külalised-perekonnaliikmed.

Arvo Mägi, kooli lõpetaja a. 1931, andis juubelikõnes ülevaate Treffneri kooli arengust. Heino Vadi esines viiulisoologa (klaveril saatis Harri Kiisk). Veel mälestati kõiki surnud treffneriste mainides eriti kõrges vanuses surnud endist direktorit Konstantin Treffnerit ja kauaaegset vilistlaskogu esimeest Rootsis, Kaarel Sõmermaad.

Järgnes õhtusöök ja hiljem näitas Arvo Treffner valguspilte tänapäeva Tartust ja koolist ning vestles oma mälestusi elust direktori pojana, sellest, millised olid vahekorrad kaasõpilastega, millised olid direktori tööülesanded, tööviisid ja palju muud. Tuli ju lahendada paljusid kooliga seotud küsimusi — näiteks osta küttepuud, lahendada õpilaste omavahelisi probleeme jne. Ja lõppeks, millist hiiglatööd pidid tegema kooli teenijad, kandes puid ja küttes ahje (puudus keskküte).

VIDEO JA KINO ESTO '84 AJAL

Eesti Kunstide Keskuse foto ja video osakond otsib koostööd Eesti video-kunstnike ja video-arhivaaridega üle maailma. Eesti Kunstide Keskus palub kõiki videohuvilisi või organiseerunud gruppe, kes soovivad oma videofilme või eestiainelisi dokumentatsioon-salvestusi Eesti Päevade nädalal näidata, võtta kontakti „Esto Video'ga".

EKK programm „Esto Video" on foorum ja kontaktivõimalus kõigile videoharrastajaile. Video Kino ruum on reserveeritud Royal York hotellis. Video Kinos võite tutvuda eestlaste kultuuriavaldustega üle terve maailma. Video Kinos on võimalik nautida Esto '84 päevasündmusi ja üritusi mugavalt tugitoolis istudes.

EKK ootab teilt nimekirja esitatavatest videolintidest: Programmi pealkiri? Pikkus, lindi laius, missugust süsteemi kasutate?

Aadress: Estonian Arts Centre/ Eesti Kunstide Keskus, „Esto Video", 958 Broadview Ave., Room 203, Toronto, Ontario, Canada M4K 2R6.

Noorte kunstitalentide valikvõistlus

Eesti Kunstide Keskuse programm „Esto Talent '84" soovib Ülemaailmsete Eesti Päevade külalistele tutvustada eesti muusikatalentide kõrval ka noori kunstitaidureid. Kunsti valikvõistlus toimub samaaegselt EKK muusikavõistlustega laupäeval, 3. märtsil kell 1 p.l. Vana-Andrese kiriku ruumes.

Huvilisi palume kaasa tuua oma tõid igas meediumis valiku võimaldamiseks. Valikvõistlustest võivad osa võtta eelkoolised, koolielised, kunstikooli õpilased ja kunsti üliõpilased. Valitud tööd esitatakse näitusena ESTO '84 ajal. Parimad tööd auhinnatakse. Väljapaistvaid talente hinnatakse stipendiumitega.

Informatsioon: Liina Roosman — tel. (416) 862-1735 õhtuti.

EKK muusikavõistlused

toimuvad laup., 3. märtsil 1984 Vana-Andrese kirikus, Torontos. Klassid jagunevad: 1. Talentide klass (jaguneb ka vanuse järgi). Palad on vabavalikul: laul ja kõik instrumendid. 2. Eesti komponistid (klaveripalade nimestik ilmus novembris). Laulude nimestik on:

10 a. ja alla: Aavik — „Mina väike poisiklutt" või „Teele, teele kurakesed".

12 a. ja alla: Virkhaus — „Sarvehääl" või Rajaloo — „Liblikas".

14 a. ja alla: Raid — „Kivikasukas" või Torma — „Minu kiigelaul".

16 a. ja alla: Läte — „Tütre tänu" või Saar — „Kus on kurva kodu".

16-aastased ja üle: Vettik — „Merellä on sinine" või Päts — „Muremaa".

Ametlikud saatjad on Liina Teose ja Margit Viia. Noote, registreerimislehte ja lisainformatsiooni saab Margit Viia'lt, 398 Empress Ave., Willowdale, Ont. M2N 3V7, tel. (416) 222-6359.

UURIJA-ANALÜÜTIK

Ameerika raadiojaam RFE/RL Inc., Münchenis, otsib Eestisse puutuvat küsimuste UURIJAT-ANALÜÜTIKUT. Ülesanne eeldab kursis olemist eluavaldustega nii Eesti NSV's kui emigratsioonis, võimet kiiresti koostada ja kirjutada kokkuvõtlikke analüüse ja kommentaare sündmuste ja arengu kohta, tihedas koostöös raadiojaama eestikeelsete saadete toimetusega. Kandidaatidel peaks olema kõrgem haridus ehk muul teel omandatud samaväärsed kogemused, üldised teadmised Nõukogude Liitu puutuvates küsimustes ning põhjalikud teadmised Eesti asjus, võimalikult tõendatult avaldatud publikatsioonides. Eesti ja inglise keele valdamine on vajalik, vene keele oskus soovitav. Palk mitte vähem kui DM 50.765 aastas, millele lisandub prii korter ja teised hüvised. Kandidaatidel palutakse saata kirjalik elulookirjeldus aadressil:

Personnel Office
Radio Free Europe/Radio Liberty
1201 Connecticut Avenue, N.W.
Washington, D.C. 20036

Ilmunud
Salme Ekbaum
„INIMENE INGEL"
ROMAAN
205 lhk. Hind $16.00
Postiteel tellides pluss saatekulu.

☆

Liidia Tuulse
„LINDE PIHLAKA VÕRAST"
LUULETUSI 1963—1983
Hind $8.00
Posti teel tellides pluss saatekulu.

müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Valve Andre matkapäevik

V. Andre Lõuna-Ameerika reisikirjelduses esiletulnud eksituse tõttu kordame selle lõpuosa parandatud kujul.

EESTLASED

Eestlaste elust Argentiinas on eesti ajalehtede veergudel olnud sageli juttu, nad on külastanud oma sugulasi ja tuttavaid Kanadas, võtnud osa ESTO-dest ning mõnedki neist on Kanadasse ümber asunud.

Meie vastuvõtja ja kirjandusõhtu korraldaja Andres Pirk on vana hea kolleeg Riigi Ringhäälingu päevilt, energiline töötaja ning agaralt tegev eesti ühiskonnas. Eesti põgenikelaagrist Taanis asus koos abikaasa Erika ja lastega Argentiinasse. Töötas viimati Saksa Evangeelse Kiriku (Iglesia Evangelica del Rio de la Plata) administratiiv-sekretärina ning aitab seal veel praegugi aktiivselt kaasa 5-6 tundi päevas. Pirkide tütar Kadri-Ann elab Torontos koos abikaasa, eesti advokaat Tõnis Laar'i ja lastega.

Eesti Selts „Estonia" on Argentiina vanim eesti organisatsioon, olles tegutsenud juba üle 50 a. 1957. aastal asutati EELK Buenos Airese Reformatsiooni Kogudus, mille õpetajaks on pastor Ingo-Tiit Jaagu, kes on saanud oma teoloogilise ettevalmistuse Buenos Airese Kõrgemas Teoloogilises Instituudis. Kaks korda aastas külastab ta sõsar-kogudust Sao Paulos, Brasiilias.

Eesti kogudusel on oma nägus kirikuhoone 150-le inimesele. Seltskondlik saal mahutab 100 inimese ümber. Kirikul on hea akustika ning seal, altari ees, toimubki meie Kirjandusõhtu.

Kava sisuline sobivus õigustab asukoha valiku: August Gailiti „Leegitseva südame" lõpul on Taavet Rabaraud kahekesi oma Loojaga. Selja taga suur must rist sinisel taustal, seisab Rein Andre langetatud peaga, mütsilott peos ning lausub: „Suur kunst on nagu maailma loomine, täis valu, rõõmu ja kõikvõimsat pinget see on nii lähedane jumalale, et sageli võib neid hoopis ära vahetada!"

□

Buenos Airese eesti kiriku altarikivvi on raiutud: „Au olgu Jumalale kõrges".

□

Kiriku seltskondlikus saalis on järel-õhtu muusikaliste ettekannetega. Südamlikud sõnavõtud, vestlusi vanade ja uute sõpradega. Seltsi sekretär Heljo Aspe-Püvi osutub koolitöeks. Kadunud konsul Ferdinand Saukase õde Alide Slet on külas Brasiiliast, Sao Paolost, ning väljendab sealsete eestlaste kadedust: nemad jäävad seekord ilma eesti kirjandusõhtust!

Meie südamest tulev tänu kõigile Buenos Airese Kirjandusõhtu korraldajaile ja osavõtjaile. Kaunis kingitus jääb meeldivaks mälestuseks Buenos Airese eestlas-perest ja sellest rahvuslikust õhtust. „Mul oli tunne: meie rahvas paguluses elab!" kinnitab Alide Slet.

Südamlik tänu ka meeldiva vastuvõtu eest Erika ja Andres Pirkile nende kaunis kodus!

Tagasi Brasiiliasse!

SAO PAULO

Kui keegi arvab, et olles teel Lõuna-Ameerika suurimasse linna, see võiks olla Buenos Aires, Rio de Janeiro või Caracas, siis on ta vales lennukis!

Selleks on hoopis 12-milj. elanikuga Brasiilia majandus-, kaubandus- ja tööstuskeskus Sao Paulo hiigellinn.

„Raha on siin!" ütlevad „paulistad". Mõni ime: jaapanlasi üksinda on siin juba enam kui 800 tuhat! Elustiil erineb tunduvalt Riost: paulistad on ärimeelsed ja töökad. Erinevus paulista ja carioca vahel seisnevat selles, et carioca väidab ennast kaitstes, et temagi käivat iga päev tööl, kuigi vahest väikese „hilinemisega", sest tee tööle viivat 10 miili mööda supelrandadest ja bikinidest! — Need kiusatused puuduvad Sao Paulos.

□

Eestlasi on Sao Paulos paarisaja ümber, kes on peamiselt kogunenud oma koguduse ümber, mis tegeleb ka rahvusliku tööga. Peale selle on Sao Paulos Eesti Organisatsioonide Keskus, Brasiilia-Eesti Kultuuriühing „Uus Kodu", eesti raamatukogu jne. Kadunud konsul Saukase õde Alide Slet jätkab esinduse traditsioone ja aktiivsust, püüdes eesti seltkondlikku ja rahvuslikku tegevust endiselt käigus hoida.

IGUASSU FALLS

Pärast Iguassu koskede nägemist olevat Eleanor Roosevelt nentinud: „. . . ! Vaene Niagara! Võrreldes Iguassuga, näib Niagara nagu köögikraan!"

Argentiina, Brasiilia ja Paraguai piiril asuvad 2 1/2-miili pikkuselt Iguassu kosed. „Iguassu" (Argentiina poolel „Iguazu") tähendab indiaanlaste keeles „Suured Veed". Neid koski nähes mõistame miks: üle 30 jõe ja oja veed tormavad siia kokku, et üle veerand tuhande veelangusena vahutada kaks sada jalga sügavasse kuristikku, Iguassu jõkke. „Kuradi kurgu" vahutavat mürinat võib kuulda 20 miili kauguselt.

Õhtuses äikesetormis lennuväljal maandudes kohtavad meid noored naisteenistujad helekollaste vihmavarjudega nagu kuldsed liblikad. Kose kaldal järgmisel päeval on kuldseid pärisliblikaid nagu lendavaid õisi.

Sadu liike džungli-linde igas võimalikus värvitoonis võistlevad koskede üle kaarduva vikerkaare pimestava iluga: meie Lõuna-Ameerika matka seekordne viimane imeline mälestus, mille kaasa viime talvekülma Torontosse.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

MULTICULTURALISM

Multiculturalism isn't just a dream

It started in 1971 when Multiculturalism became an official policy of the Government of Canada. And in 1982, the cultural mosaic that is Canada became enshrined in the new Charter of Rights and Freedoms.

Today, everyone, no matter what their cultural heritage, shares in those rights and freedoms.

For information please contact the Secretary of State office nearest you, or write to:

Communications Directorate
Section "M"
Department of the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Multiculturalism... it's a reality!

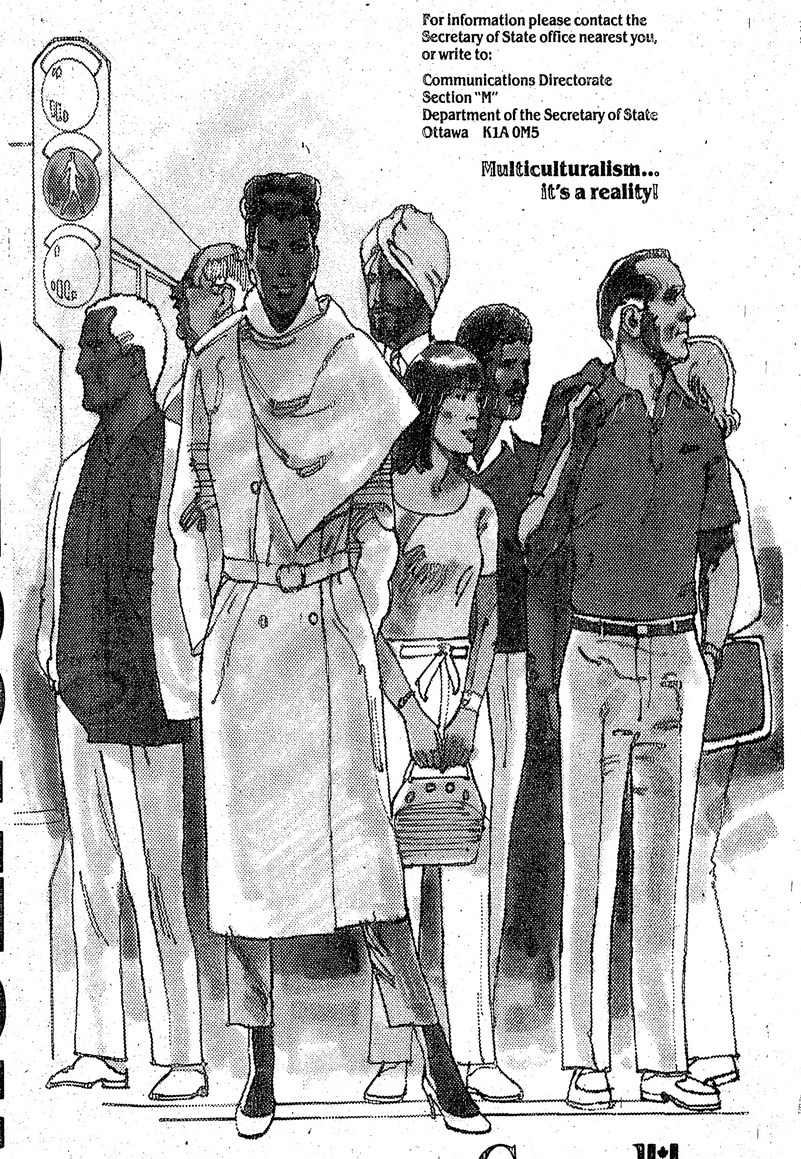

Multiculturalism Canada
Multiculturalismo Canada
Canada

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

dr. KARL TREIAL'it

sündinud 1. aprillil 1905 Tartus
surnud 19. detsembril 1983 Burlington Vermountis

Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu sisse usub see peab elama ehk tema küll sureb.
Joh. 11:25

mälestavad ja avadavad kaastunnet õe SALME'le

OSKAR ja MEDEA GNADENTEICH

UNUSTAMATA KALLIST RISTIISA JA SÕPRA

FRITZ KARNASK'it

sündinud 20. juulil 1920 Räpinas
surnud 10. jaan. 1984 Longlac'es

mälestavad sügavas leinas

ristitütar ANNE-LY abikaasaga
GARRY abikaasaga

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

CAMILLA PALLO

sünd. Pikkand
* 22. jaan. 1912 Tartus
† 14. dets. 1983 New Yorgis

Anna Taevaisa rahu tema hingele

VEND abikaasaga

ARMAST

FRITZ KARNASK'it

mälestavad

LONGLAC'I METSAMEHED

MEIE ARMAST EVI'T

EVI TUUR

neiuna Vabasalu
sündinud 21. 9. 1922 Tallinnas
surnud 6. 1. 1984 Tallinnas

mälestavad kurbuses
onu ARNO AARMA abikaasaga Montrealis
abikaasa WALTER ja tütar PILLE perekonnaga Eestis

ARMAST OMAAEGSET ELUKAASLAST

MART SALU

surnud 15. jaan. 1984

mälestab

HELGA

ARMAST SÕPRA

FRITZ KARNASK'it

mälestavad kurbuses

ENDEL, HELGI ja MAMMI

KALLIST

HILDA SCHMIDT'i

surnud 3. jaanuaril Lakewoodis

mälestavad kurbuses
VOORAND perekonnaga
TOMINGAS perekonnaga
KATI PETTAI
ELVI MÄND
FRIIDA ALT

LÄHKUS MEIE HÄÄ SÕBER

HELMUT JAAGUSTE

leinavad kurbuses

LIISU ja ARNOLD LAAS

OOTAMATULT LAHKUNUD KAUAAEGSET SÕPRA

FRITZ KARNASK'it

mälestab sügavas leinas

ENDEL TOOMING perega

Jaapani paberitööstuse osatähtsus Kanadas

Viimasel ajal on jaapanlased investeerinud kaunis ohtralt oma kapitaale Kanada puidu- ja paberitööstusse, kuna neil endil ei jätku seda materjali trükipaberi valmistamiseks.

Nii on jaapanlased osanikud kolmes puidu- ja paberitööstuses Briti Columbias ja kahes New Brunswick'i ettevõttes, kusjuures nad omi investeeringuid teostavad Tokio's asuva Oji paberitööstuse kaudu. Oji presidendiks on Fumio Tanaka, kes samalajal ühtlasi ka Jaapani paberiühingu esimeheks. Viimane väidab, et jaapanlased vajavad 1990. aastaks puidu- ja paberimassi kahekordselt rohkem praegusest tarvidusest, kuigi selle materjali globaalne turg ennustab kahanemise tunnuseid.

Teatavasti jaapanlased on oma kõrgtehnikaga juhtival kohal ka paberitööstuses, kui seda võrrelda teiste tööstusriikidega. Selletõttu Kanada valitsusringides omistatakse nähtavat poolehoidu Jaapani tehnikale ja investeeringutele, et kujundada oma puidu- ja paberitööstus ajakohasemaks ja välisturgude jaoks võistlusvõimeliste kaupan tootmiseks.

Kuigi Fumio Tanaka oma jutuajamisel on optimistlik Kanada tuleviku suhtes, avaldas ta siiski ettevaatlikult, et võibolla meie ei suurenda oma investeeringuid senisest tasemest kõrgemale, kuna Provintsivalitsused olla teinud viipeid, nagu võiksid puumaterjalid Kanadas läheneda da vähenemise poole.

Edmonstonis (N.B.) asuva tööstuse president J.P. Fisher, kes on ka Kanada puu- ja paberiühingu esimees ütleb, et Jaapan on kolmas tähtsam kaubatarvitaja peale USA ja Euroopa ühiskonna. Fisher lisab, et sujuv koostöö jaapanlastega on aidanud leida turgu Kanada saadustele ka kogu Vaikse Ookeani (Pacific) rahvaste orbiidis.

A.M.

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Eesti arst valvekorras

21. ja 22. jaanuaril
dr. T. Kuutan 751-6141
28. ja 29. jaanuaril
dr. R. Vanaselja ... 921-7777

28. jaanuaril sõidan
FLORIDASSE
Võtan kaasa ühe isiku.
Helistage: 757-8887

Kohtuministri populaarsuse tõstmiseks $43,000

„Globe and Mail" teatab Ottawast, et Kanada kohtuminister Robert Kaplan on sõlminud kolm kokkulepet ühe erakompaniiga oma isiku populaarsuse tõstmiseks pealinnas ja rahva seas, kokku $43,000 suuruses. See raha tuleb ministeeriumi arvelt kui maksumaksjate raha. Selle tegi Parlamendis teatavaks MP Svend Robinson. Ta märkis, et kokkulepe on sõlmitud Torontos „Dan Sullivan ja kaaslased" firmaga kohtuminister Kaplani isiku populaarsuse tõstmiseks valitsuse liikmete ja eriti tema oma ministeeriumi töötajate seas.

Kohtuminister Kaplan vastas, et need kokkulepped „Dan Sullivan ja kaaslased" firmaga ei olnud mitte mõeldud tema isiku populaarsuse tõstmiseks, vaid parema arusaamise ja tihedama koostöö loomiseks tema oma ministeeriumi töötajate vahel, rahva julgeoleku suurendamiseks ja kuritegevuse vähendamiseks!

VANGIL TULEB MAKSTA ÜÜRI

Montevideos, Uruguay pealinnas, hakati nõudma vabanevatelt vangidelt raha toidu ja kongi üüri arvel. Summa ei olnud suur, Kanada rahas umbes $1.00 päevas. Inimõiguste eest seisvad grupid Uruguays hakkasid tõstma lärmi, et see on inimõiguste rikkumine ja illegaalne nõudmine. Valitsus on seni jäänud oma nõudmise juurde ja nendelt, kes ei maksa, nõutakse lisaks 5% kuus.

MÄLESTAME KURBUSES

HELMUT JAAGUSTE't

avaldame sügavat kaastunnet Evile, Mikule ja Martinile abikaasaga

HILJA, LEILI, ENE, ALMA
MATI ja DONNA lastega

AATELIST SKAUDIVENDA

HELMUT JAAGUSTE't

leinab

LEMBITU MALEV

LUGUPEETUD SELTSILIIGET

HELMUT JAAGUSTE't

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SELTS

Sügavam kaastunne EVI JAAGUSTELE, MIKULE ja MARTINILE

HELMUT'9i

kaotuse puhul

ÜHING EESTI SUVEKODUD JÕEKÄÄRUL

Heating, air conditioning and heat pump
Uued ja parandamine • ÕLI- ja GAASIAHJUDE vahetamine.
Korstnavoodrid (chimney linings) • Veetorude parandamine.
• Ahjude puhastamine
ROLAND KULLIK – Tel. (416) 275-1280

KAUAAEGSET KRUNDIOMANIKKU

ADE AINSAAR't

mälestab

ÜHING EESTI SUVEKODUD JÕEKÄÄRUL

ARMAST VILISTLAST

MATTI RÜKKEL'it

sündinud 6. augustil 1950
surnud 31. detsembril 1983 Vancouveris

mälestab leinas

KORP! VIRONIA

ARMAST NAABRIT KODUSAARELT

LIIDIA KAUP'i

mälestab

ARNO PILT perekonnaga GÖTEBORGIS

Meie südamlik kaastunne PAULILE tema õe

MARIA SEPI

surma puhul

SUSANNE ja JOHANNES KOLGA
MEETA ja OSVALD RANDMAA

Ajaleht „MEIE ELU" kirjutab eestlastest ja nende eluavaldustest kogu maailma ulatuses.
Ärge unustage tellimise uuendamist!

OOTAMAT

H

On elus meil võitlusi palju neis karastub mehine meel.

OOTAMATU SURMA LÄBI LA

HELM

TUNNEME KURBUST

HEL

Avaldan

MÄLESTAME KURBUSES

HEL

ja avaldam

Sügavas kaastundes abikaasa E surma läbi lahkunud

HELMUT JA

ANTON, J
ENGSO, J
KLEMME
LAANIST
LINGO, L
LOO, HEL
POTSEPP,
PRIKKO,
PURJE, M
ROMAN,
SALURAN
SCHAER,

MÄLESTAME LEINAS NAABI

HELMUT J

kaastundes abi

Varalahkunud SKM

HELMUT J

Põhjatäht

mälestab sügavas l

VANASKA

OOTAMATULT LAHKUS MEIE KALLIS

HELMUT VOLDEMAR JAAGUSTE

sündinud 10. 07 24 Pärnus
surnud 11. 01. 84 Willowdales

Sügavas leinas

On elus meil võitlusi palju
neis karastub mehine meel.

abikaasa EVI
poeg OLEV perekonnaga
kasupoeg MARTIN abikaasaga
kasupoeg MIKK

ARMAST

HELMUT JAAGUSTE't

mälestavad

SUSANNE ja JOHANNES KOLGA
MALLE ja AUGUST LAANSOO
SELMA ja MEINHARD PÕLDMA
LY ja REIN RANNALA
HELGI ja ILMAR SAMBLA

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD HEAD PEREKONNASÕPRA

HELMUT JAAGUSTE't

mälestavad kurbuses

LINDA ja ELMAR SÄÄSK perekonnaga

ARMAST SKAUDIVELJE

HELMUT JAAGUSTE't

mälestab leinas

TORONTO KALEVI LIPKOND

TUNNEME KURBUST

HELMUT JAAGUSTE

surma puhul

Avaldame sügavat kaastunnet täditütre Evile ja poegadele Martinile ja Mikule

KÄTE KENK abikaasa ja tütrega
ALY MIKHEIN tütre ja väimehega Eestis

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST AATEKAASLAST

skm. HELMUT JAAGUSTE't

Põhjatäht II järk
surnud 11. jaanuaril 1984 Torontos

mälestavad leinas ja avaldavad kaastunnet
Evile, Martinile ja Mikule

EESTI SKAUTIDE MALEV KANADAS
EESTI SKAUTMASTRITE KOGU KANADA KOONDIS

MÄLESTAME KURBUSES

HELMUT JAAGUSTE't

ja avaldame sügavat kaastunnet EVI'le tema abikaasa õnnetu surma puhul

TORONTO EESTI NAISSELTSI JUHATUS
ja
JÕEKÄÄRU LASTEKODU PERE

Sügavas kaastundes abikaasa EVI'le, mälestame õnnetu surma läbi lahkunud

HELMUT JAAGUSTE't

ANTON, JEANNETTE
ENGSO, JOOSEP
KLEMMER, ELSA ja JUHANNES
LAANISTE, SERGEI perekonnaga
LINGO, LIISI
LOO, HELMI ja EDUARD
POTSEPP, ELLI ja ELMAR
PRIKKO, VAIKE ja JOHANNES
PURJE, MAIMU
ROMAN, HELGA
SALURAND, VOLDEMAR perekonnaga
SCHAER, ENDLA ja VALTER

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

skm. HELMUT JAAGUSTE't

mälestavad leinas

ELLI ja ROLAND JÄRVALD
TIIU ja ILMAR KALJURAND
META KANA
SALME ja HJALMAR KULD
ÕIE ja EINO KURIS
ELSA ja BRUNO LINDRE
AINO ja GUNNAR MITT
HELJO ja KARL NOVEK
EEVI ja VALDEKO NOVEK
RAUL V. JA MARK OLÖ
LIISI ja VALTER PIIGLI
LEO PUURITS
LIISI ja ENDEL RUBERG
ENE ja EGBERT RUNGE
HELGI ja MATI SÜND
KIIRA ja KARL SÜTIS

MÄLESTAME LEINAS NAABRIT

HELMUT JAAGUSTE't

kaastundes abikaasale lastega

ANTS AUG perega
ASKO KÜTTI perega
HAROLD KIVI perega
LEMBIT SAAR perega
VALDEN SADUL perega

ÕNNETU SURMA LÄBI LAHKUNUD
KAUAAEGSET LIIGET

HELMUT JAAGUSTE't

mälestab kurbuses ja avaldab abikaasa Evile lastega sügavat kaastunnet

E.S.S. KALEVI SUUSAKLUBI

Varalahkunud SKM

HELMUT JAAGUSTE't

Põhjatäht nr. 2

mälestab sügavas leinas

VANASKAUDID LEEGIONÄRIDE PERE

Südamlik kaastunne EVI'le abikaasa

HELMUT JAAGUSTE

surma puhul

HELMI MÄGI
ASKO KÜTTI lastega

JURISTID

ENN KUUSKNE
ADVOKAAT — NOTAR
Kontoris — 363-0073
Kodus — 360-8776
Mitmekülgne praktika

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

ARSTID

ROY TILL, B.Sc., D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
Bellamy North Chiropractic Centre and Sport Injury Clinic
1085 Bellamy Rd. N., Suite 205
Scarborough, Ontario M1H 3C7
Tel: (416) 439-9542
Vastuvõtt kokkuleppel

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„MEIE ELU" ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products ärides .... 376 College St.
767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.
„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:
Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

Nikolai Valge 85-aastane

2. jaanuaril pühitses oma juubelisünnipäeva üks meie väheseid allesolevaid Eesti Vabadussõja kangelasi, kpt.maj. Nikolai Valge, V.R. II-3.

Juubilar sündis 2. jaanuaril 1899. a. Tartus puusepa pojana. Oma kooliharidust algas ta Tartus Aleksandri koolis, mis koosnes sel ajal 3 klassi ettevalmistust ja 8 klassi gümnaasiumi. Saksa rinde lähenedes Tartule, evakueeriti kool Tartust Venemaale ja noor Nikolai koos vanematega rändab Tallinna,et oma kooliharidust jätkata. Kuna vahepeal on alganud Vabadussõda,astub Nikolai 26. dets. 1918 vabatahtlikuna sõjaväe teenistusse, ratsa polku I eskadroni. Polgu ülemaks on rittmeister G. Jonson ja eskadroni ülemaks rittmeister Holberg. Selle üksuse koosseisus võtab ta osa paljudest Narva rinde lahingutest. 1919. a. alul lähetatakse teda Tallinna oma pooleli jäänud kooli lõpetama. Kooli lõpetanud,astub Nikolai oma venna soovitusel s/l „Lembit" peale madrusena,kus ta määratakse suurtüki sihturiks. S/l „Lembit'u" koosseisus võtab ta osa dessantidest Lõuna-Eesti rannikul kuni Riia laheni. Selle operatsiooni lõppedes lähetatakse Nikolai Tallinna Eesti Vabariigi Sõjakooli I lennu kursusele, mille ta lõpetab 1921.aastal ja ülendatakse n-ln. Tema esimeseks teenistuskohaks on s/l „Lennuk", kus ta teenib 6 aastat. Järgmisena on ta s/l „Laine" komandöriks 4 aastat ja lühemaid perioode pea kõigil E.V.R. sõjalaevadel küll esimese ohvitserina ja komandörina.

Tema teeneid Eesti Vabadussõjas hinnati V.R. II-3 annetamisega vahvuse eest 17 lahingus.

1940. aastal Eesti Mereväe likvideerimisel määratakse teda 625. suurtükiväe polku Laura's ja selle üksuse koosseisus ületab ta Eesti piiri 1. juulil. 1941. Jõudes Ostrovi rajooni,algavad lahingud ja juba 18.juulil on tal õnn üle tulle. Vangist vabastatakse ta 29. aug. 1941,jõudes Tartu ja juba järgmisel päeval sõidab ta edasi Tallinna,kus asub Eesti Omavalitsuse teenistusse.

Eesti langemisel punaväe haardesse evakueerub ta koos abikaasaga 1944. aasta sügisel Sudeedimaale ja sealt 1949. a. dets. põgenikuna USA-sse, asudes elama Niagara Falls'i. Töötas seal mitmel alal kuni puhkepalgale minekuni ja 1970. aastal asus elama Torontosse.

Nikolai on tuntud nii USA-s kui ka Kanadas tulihingelise lauluvennana ja mõlemis maas on ta asutaja liikmena olnud tegev Eesti Ohvitseride Kogu loomisel. Esimehena tegevuses veel praegugi Kanada E.O.K. koosseisus, loomisest peale.

E.O.K. juhatus koos liikmeskonnaga ja loendamata arv Sinu sõpru soovivad Sulle veel palju päikserikkaid aastaid olla meile säravaks täheks Sinu tugevas eas.

E. REINAS, ül-ltn.
E.O.K. sekretär

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus

samuti akende pesemine. Söögituba, elutuba ja koridor $59.95. Pensionäride üürikorteritele hinna-alandus.
PEETER VALING — Tel. 690-4961

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

KUHU MINNA?

Neljap., 19. jaan. Pensionäride Klubi naiskoori ja tervisvõimlemisringi kohvipärastlõuna Eesti Majas algusega kl. 2.30 p.

Reedel, 20. jaan. Ühispanga 30-nda aastapäeva tähistamise aktus Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 21. jaan. korp'ide võrkpalliturniir Scarboro College'is algusega kl. 11.00.

Pühap., 22. jaan. Peetri kirikus pärast jumalateenistust laudkonnavestlus.

Reedel, 27. jaan. „Rahvusvaheline Kohvik" Eesti Majas kl. 8 õ.

Laup., 28. jaan. T.E.V.Ü. 31. aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 29. jaan. „Talihari '84" Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Laup., 4. veebr. Saarlaste Küünlapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Õp. E. Heinsoo kodune 283-9387, kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 22. jaan. JUMALATEENISTUS kell 11.00 h., jutlustab E. Heinsoo teemal: „Milline saab olema maailma tulevik". Pärast jumalateenistust seltskondlikes ruumides koguduse naisringi korraldusel LAUDKONNAVESTLUS teemal: Positiivne elustiil füüsilises aktiviteedis, elupinge käsitlemises ja massaažis. Kõnelevad pr. Leida Roosimäe, massaaž-therapist, ja hr. Viktor Peters, endine „Physical Fitness" direktor Toronto ülikoolist. Kohvilaud. Leeri-eelsed. Kõik teretulnud!

Pühap., 29. jaan. PÜHAPÄEVAKOOLI aastapäeva JUMALATEENISTUS kell 11.00 h. Laulab lastekoor Margit Viia juhatusel.

JUMALATEENISTUS 5. veebr. kell 11.00 h. Laulab Toronto Eesti Segakoor Uno Koogi juhatusel. Kell 6.00 õ. NOORTE KÜÜNLAVALGEJUMALATEENISTUS. Esinevad koguduse noored. Pärast jumalateenistust all saalis pannkoogid ja kohvi. Peakorraldaja pr. Elva Palo.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool igal pühapäeval jumalateenistusega samaaegselt.

PIIBLITUNNID igal pühapäeval kell 10.00 hommikul.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
303 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

22. jaan. kell 4.00 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Teisipäeval, 24. jaanuaril kell 11 hm. koguduse naisringi käsitööosakonna kokkutulek.

29. jaan. kell 11.00 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust kunstnik Abel Lee kunstinäituse avamine.

Pühapäeval, 5. veebruaril kell 11 hm., pühaPäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse täiskogu koosolek.

Pühapäeval, 12. veebruaril kell 4 pl. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal.

LEERI-EELSED iga kella 11.00-nese jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID tundaega iga enne kella 4.00-st jumalateenistust.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—8 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 22. jaan. kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kus teenivad H. Sepp ja E. Saraoja.

Kolmap., 25. jaan. kell 7.30 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Ilmutusraamatu 13 ptk.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 22. jaanuaril kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile ainel: „Ühendus Jumalaga". Allan Laur. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulab naistrio. (Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.). Kell 6.15 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Toomas Rüdmik.

Kolmapäeval, 25. jaanuaril kell 7 õ. PALVEÕHTU.

Laupäeval, 29. jaanuaril kell 6 õ. KOGUDUSE AASTA-PEAKOOSOLEK.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 22. jaan. kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile, kell 11.00 h. lastele. Kell 11.00 JUMALATEENISTUS, koguduse nõukogu tervitab, ansambel „Gloria". Kell 6.00 õ. K. Raid kõneleb teemal „Vaimuanded", flöödid.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Nüüd saadaval uued Euroopa stiilis thermoaknad, kolmes värvis, kahe- ja kolmekordse klaasiga.
Tasuta hindamine.
Helistege päeval töökoda tel. 832-2238. Kodus 769-0932.

OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele St., Maple, Ontario L0J 1E0

Maailma aknal

200 AASTAT AEROSTAATI

Esimene mehitatud aerostaat (õhust kergem õhusõiduk) tõusis lendu küll alles a. 1783, kuid inimese kihk lennata pärineb kindlasti juba ürgajast. Daidalos, müütiline kreeka taidur ja leidur, põgenes Kreetast koos pojaga, omatehtud tiivul, kusjuures oma eesmärgile jõudis ta aga üksinda, sest poeg Ikaros oli paraku tõusnud liiga lähedale päiksele, mille kuumus tiibu kinnitava vaha sulama pani. Kaotanud tiivad, langes ta merde. 1001-öö jutustused kõnelevad lendavast vaibast, ja et kreeka ja rooma jumalad lendasid, on üldtuntud tõik. Putukate lend ja lindude liuglemine sinitaevas panid inimese fantaasia vohama.

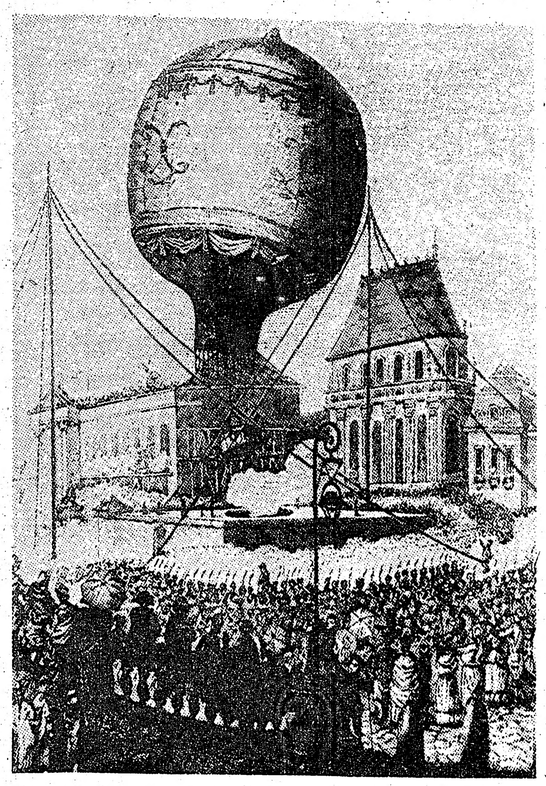

Esimene vabaltlendav õhupall.

Juba enne maailma loomist lendas hiigelkotkas kõleda vetevälja kohal, otsides kohta oma munale, mille ta lõpuks langetas sülle ühele poisile, kelle ta ema, üks suur ja tugev neitsi, oli vette lamama sünnitanud pärast seitsesada aastat kestnud rasedust — nii jutustab eesti rahvaluule.

Lindude lend tiivustas Leonardo da Vincit kavandama ornithopterit (kreeka „ornis", lind ja „pteron", tiib) masinat, mis inimese lihaste jõul lendama pidi. Selleks kulus 500 aastat tehnoloogia arengut enne kui ükskskord nii kerge lennuk ehitada saadi, millel inimene tõesti lendu tõusis ja a. 1979 isegi Inglise Kanali ristas. Muide — samataoline kergekaaluline lennuk nn. Solar Challenger, ületas Kanali 1981 päikseenergia jõul.

Moodse füüsika isa, inglise teadlase, Wm.Gilberti (1544 - 1603) „De Magnete" trükist ilmumine a 1600 ergutas teadlasi uurima seda ligitõmbejõu fenomeeni, mille Gilbert oli ristinud „electrica"-ks. Teaduse nägu polnud muiste sama range ja asjalik nagu nüüdisajal ja seepärast võis kriitika sõelast läbi lipsata ka muud kui ainult tõekulda. Näiteks „elektrilise lennumasina" kirjeldus ühes 1775 a. prantsuse publikatsioonis. Elektrienergia saamiseks tuli manipuleerida ühte keerukat hammasrataste süsteemi. See pani keerlema kaks hiigel-klaaskera, mille tulemusena kogu masinavärk koos lenduriga pidi mingil äraseletamatul põhjusel lendu tõusma. See lugu kannatas trükimusta, kuigi tõeline elektrigeneraator oli ehitatud juba 115 aastat tagasi Magdeburgi pürjermeistri, Otto von Goericke poolt.

Juba ürginimene imetles suuri silmi kuuma õhu- ja suitsusamba kummalist jõudu, sädemeid ja põlevat prügi kõrgele õhku tõsta. Mis ime siis, et ta unistama hakkas, kuidas kuuma suitsu koti sisse koguda ja see lendu lasta. Sündis õhupalli idee.

Õhupalli mainitakse esmakordselt Lyons'i linna (Prantsusmaal) kroonikas. Karl Suure (742 - 814) valitsuse ajal olevat üks aerostaat seal linnas maandunud mitme reisijaga pardal, kes kõik hukati kui nõiad. Mingisuguse palli lendulaskmisest Peipingis keiser Fo-Kient'i kroonimise puhul 1306 a. kõnelevat ka hiina annaalid.

ÕHUPALLID

Esimese õhupallina selle sõna moodses mõistes tuntakse Annonay's, Prantsusmaal vendade Montgolfier'ide poolt 1783 a. 5-al juunil lendu lastud kuumaõhu palli, mis kuni 300 meetri kõrgusele tõusis. Sama aasta 29. augustil lasi prantuse professor J. Charles Pariisis õhku kummilakiga immutatud siidiriidest palli, täidetud vesinikuga. Juba Paraeelsus (1493 - 1541) oli eritlenud vesinikku, kuid alles Cavendish tegi 1766 kindlaks, et see on üks keemiline algaine, mille ta nimetas „süttivaks õhuks". Moodse keemia rajaja, Lavoisir (1743 — 1794) ristis ta Hydrogeniumiks, kuna see põledes vee annab (kreeka Hydor). 1784 a. lasid Montgolfierid õhku ka ühe riidest palli (nende esimene oli paberist) mõnede katseloomadega pardal. Pilatre de Rozier tõusis samasuguse palli gondlis ise lendu, küttes kogu aeg pallis olevat õhku, säilitamaks selle vajalikku temperatuuri.

Kõik need lennud trumpas aga De Rozier üle, kui ta koos markii D'Arlandes'iga kuumaõhu palliga 21. novembril 1783 tegi oma 24-minutilise vaba lennu Pariisis. Senised lennud olid kõik tehtud maa külge kinniankurdatud pallidega. Sama aasta l-sel detsembril tegi prof. Charles 65 km-lise lennu vesinikupalliga, millele mõne nädala pärast järgnes esimene lend Inglismaal. Vesinikupalli kasutasid ka ameerika teadlane Dr. Jeffries ja prantslane Blanchard lennates üle Inglise Kanali Doverist Calais'sse. Järgnes De Rozier katse ületada Kanal vastupidises suunas. Selle asemel,et saada esimeseks ka sel alal, nagu ta juba oli esimene vaba lennu sooritaja, sai temast kahjuks esimene lennuõnnetuse ohver, kui tema pall õhus põlema plahvatas.

Õhupalli kasutas Jeffries meteoroloogiliste vaatluste tegemiseks juba 1784, tõustes, 2,75 km kõrgusele ja tema eeskujule on järgnenud loendamatud hulgad teisi. Esimese stratosfääri-lennu tegi 1927. a.ameeriklane H. Gray, tõustes 13 km kõrgusele lahtises gondlis ja — suri tagasiteel õhu hõreduse tõttu. Aastail 1931 ja 1932 tõusis belgia professor A. Piccard õhukindlas gondlis 16 km kõrgusele. 1933 tõusid ameeriklased Forley ja Settle ligi 19 km kõrgusele ja A. Piccardi kaksikvend Jean koos abikaasaga purustas oma venna rekordi 1300 m võrra. Kolm venelast tõusid samal aastal 22 km kõrgusele, kuid hukkusid, kui nende gondel maandumisel purunes. Õnne oli rohkem kolmel ameeriklasel samal sügisel, kui nende pall 18 km kõrguselt laskumisel 1,5 km kõrgusel äkki rebenes, kuid kõigil kolmel läks korda langevarjudega maanduda. Kaks neist tõusid järgmisel aastal 22 km kõrgusele. Kõik need toposfääri- ja stratosfäärilennud olid ainult eelmänguks ulatuslikumatele mehitatud või robotite poolt käsitsetud pallilendudele, mis on sellest ajast peale uurimistöö huvides ette võetud ja üha ette võetakse.

ÕHUPALLID SÕJANDUSES

Üsna varsti hakati õhupalle kasutama ka sõjanduses. Juba a. 1793 kasutati palle sõnumite väljasaatmiseks sissepiiratud Conde linnast, kuigi enamik palle vaenlase kätte sattus. Rohkem menu oli maa külge ankurdatud vaatluspallidel, milliseid prantslased esmakordselt kasutasid 1974. Probleemiks kujunes peagi vesiniku saadavus, sest selle tootmisel oli tarvis väävlit, mida tuli säästa püssirohu jaoks. Selle kriisi lahendas Lavoisier oma uue meetodiga, toota vesinikku veeauru juhtimise teel üle hõõguva raua. Tema geniaalsus ei päästnud teda aga jakobiinlaste terrori eest. „Kulus vaid hetk, et raiuda

Esimene õhust-raskem lennumasin.

maha pea, mille taolise sündi saab oodata sada aastat", ütles kuulus prantsuse matemaatik Lagrange (1736-1813), kui Laovisier 1794. a. giljotiinil mõrvati. Vaatluspallid olid kasutusel ka 1798.a. Niiluse ja Kairo lahinguis.

Esmakordselt oli õhupall relvastatud austerlaste sõjakäigul Veneetsia vastu a. 1849, kui väiksed mehitamata õhupallid pandi pomme linna peale langetama. (Ja ka omade peale, kui kapriislik tuul suunda muutis).

Ameerika kodusõjas (1861-1865) kasutati vaatluspalle.

Pariisi piiramise puhul preislaste poolt (1870-1871) läkitati sealt välja tervelt 64 palli kogusummas 9 tonni ulatuses sõnumeid ja 3 miljonit kirja. Ühel 56-st välja pääsenud pallist oli ka sõjaminister Gambetta, teel okupeerimata aladele, et vaenlase vastu tõhusamat vastupanu organiseerida.

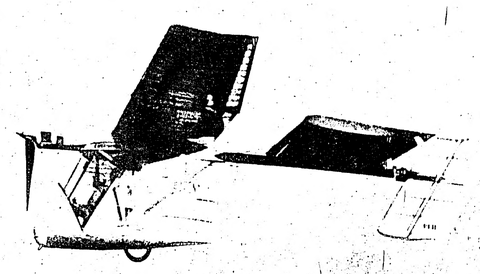

Elektriline lennumasin.

Torontolane selgitas Moskvast lansseeritud raadiouudise Eesti valitsusest

Ööl vastu 15. jaanuari andis Buffalo raadiojaam WJYE oma uudistesaates teate, et eesti pagulased Rootsis on moodustanud valitsuse, et blokeerida Stokholmi konverentsi. Seda kuulis üks Toronto eestlane, ja kui teade hiljem korrati, otsustas selgitada selle tõepärasust.

Nagu ta „Meie Elule" seletas,oli raskusi pühapäevase päeva tõttu, mil ametiasutused suletud. Telefoni teel sai ta kätte ühe tuttava Rootsis, kes ei olnud midagi sarnast kuulnud. Järgmine kõne oli Stokholmi raadiojaamale, kes samuti sellest uudisest ei olnud teadlik ja juhatas edasi konverentsi korraldajate juurde. Sealgi ei teatud midagi.

Rootsist kinnitust saamata pöördus ta nüüd Buffalo raadiojaama poole ja küsis, kust see teade on pärit. Seletati, et informatsioon on N. Liidu teadeteagentuur TASS'ilt Moskvast, mille andis edasi USA teadeteagentuur United Press International (UPI). Originaalkuju oli teates olnud, et eesti pagulased Rootsis moodustasid valitsuse koostöös CIA'ga (USA Luure Keskagentuur).

UPI omakorda vastas, et tegu on mingi segadusega. Eesti valitsused asuvat Oslos ja Austraalias.

„Meie Elu" andmetel eksiilvalitsus moodustati umbes 30 aastat tagasi. Praeguse Tõnis Kinti valitsuse liikmed asuvad Rootsis, Taanis, USA-s ja Kanadas.

NALJAD

Hing kinni, jookseb härra Jänku politseijaoskonda ja hingeldab:

„Vehistage mind kohe. Ma löin oma naist trikirauaga."

„Kas löite ta surnuks?"

„Ei löönud, aga ta võib iga minut siin olla."

□

„Kas teie tütar õpib ikka veel laulu?"

„Ei. Ta on tuletõrjeauto peal sireeniks."

□

„Proua Ussisugu on juba loomult väga aeglane."

„Vastab tõele. Ta vajas viiskümmend aastat, et kolmekümneaastaseks saada."

□

„Missuguse eelise tõi inimkonnale auto?" küsib koomeister.

„Hobusevarguseid tuleb vähem ette."

□

„Kas see näokreem kaotab kõik kortsud?" küsib vanem daam rohukaupluses.

„Päris kindlasti. Alles hiljuti tegi üks kunde sellega oma laineplekist garaazhi siledaks."

Inglased kasutasid õhupalle Lõuna-Aafrika sõjaretkeil 1884 ja 1899 - 1902. Esimeses Ilmasõjas hõljus tulejuhtimise palle kõikide rinnete kohal.

Teises Maailmasõjas ei etendanud õhupall enam mingit osa, kui mitte arvestada pikkade kaablite otsas hõljuvaid tõkkepalle vaenlase lennukite vastu.

K.UTSAL
(Järgneb)